БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 285 (18.163). • 10 декабрь 1981 йил, пайшанба • Баҳоси 2 тийин.

КАМПУЧИЯ ХАЛҚ - РЕВОЛЮЦИОН ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ БОШ СЕКРЕТАРИ

ўртоқ Хенг САМРИНга

Азиз ўртоқ Хенг Самрин!

Кампучия Халқ революцион партияси Марказий Комитетининг Бош секретари қилиб сайланганингиз билан чин кўнгилдан табриклайман. Сизга ва қардош Кампучия Халқ революцион партиясига, бутун Кампучия халқига революция ғалабаларини ҳимоя қилишда, социалистик жамият асосларини қуришда, Кампучия Халқ Республикасининг халқаро позицияларини мустаҳкамлашда янгидан-янги муваффақиятлар тилайман.

КПСС билан КХРП ўртасидаги муносабатлар марксизм-ленинизм ва пролетар интернационализми негизида ривожланиб, мустаҳкамланаверади, деб қатъий ишонч билдираман.

Л. БРЕЖНЕВ.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари

СЎЗ — ТАЖРИБАКОР ПАХТАКОРЛАРГА

ЮТУҚЛАРНИ МУСТАҲКАМЛАЙМИЗ

Наманган областида моҳир, тажрибали пахтакорлар кўп. Уларнинг қаҳрамонона меҳнатлари туфайли областда пахта ҳосилдорлиги тобора ортиб, юксак хирмон йил сайин залворли бўлмоқда. Мухбиримиз ана шундай уста пахтакорлар, 50—55 центнерчи бригадалар бошлиқлари билан учрашиб қўлга киритилган ютуқлар ва айни кунларда амалга оширилаётган ишлар ҳақида сўзлаб беришни илтимос қилди.

Абдураҳмон ЖЎРАЕВ,

Наманган районидаги «Партия XXII съезди» колхозининг бригада бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони:

— Жонажон партиямизнинг XXVI съезди қишлоқ хўжалигини интенсив ривожлантириш истиқболларини белгилаб берди. Шунга кўра деҳқончиликда илғор техника ва технологияни қўллаш, химиядан кенг фойдаланиш, ерлар мелиоратив ҳолатини янада яхшилаш лозим. Биз ўз ишимизни партия белгилаб берган режалар асосида ташкил этиб пахтадан йил сайин мўл ҳосил олиб келмоқдамиз.

Бу йил ҳам областда биринчилар қаторида планни бажардик. Қабул пунктларига 400 тоннадан ортиқ сифатли «оқ олтин» етказиб берилди. Ҳар гектар ердан териб олинган ҳосил 55 центнерни ташкил этди.

Бу муваффақият ўз-ўзидан бўлмади. Пахтадан мўл ҳосил етиштириш учун барча агротехника тадбирларини ўз вақтида сифатли қилиб ўтказишга алоҳида эътибор бердик. Ишларнинг асосий қисми механизмлар ёрдамида бажарилди. Меҳнат унумдорлигини ошириш учун пахтакорларга зарур қулайликлар яратилди. Дала шийпонини пахтакорларнинг иккинчи уйига айлантирдик. Дастурхонимиз ҳамиша тўкин бўлди. Мусобақага ҳар куни якун ясалиб, беш кунлик натижаларга қараб илғорлар рағбатлантириб борилди.

Йиғим-терим мавсумида терим агрегатларидан унумли фойдаланишга эришдик. Абдурашид Олиммирзаев, Абдужаббор Ваҳобов сингари дала гвардиячилари ҳосилни тез ва сифатли йиғиштириб олишда ибрат кўрсатдилар.

Барчага маълумки, пахтадан мўл ҳосил олишнинг муҳим шартларидан бири кузги-қишки тадбирларни ўз вақтида сифатли ўтказишдир. Шу сабабли биз шу кунларда бу тадбирларни конвейер усулда олиб бормоқдамиз. Ғўзапоядан тозаланган майдонларга зудлик билан минерал ва органик ўғитлар чиқаряпмиз. Колхозимизда мутахассислар ва агрохимия хизмати ходимлари томонидан тузилган суғориладиган участкаларни ўғитлаш планлари мавжуд. Бу планларда тегишли участкаларга солинадиган ўғитнинг йиллик нормаси, тупроққа солиш муддатлари, шу жумладан кузги шудгорлашдан олдин қанча миқдорда қандай ўғит солиш зарурлиги кўрсатилган. Биз шу план асосида керакли ўғитлардан картограммада кўрсатилган миқдорда солиб шудгорлашга киришяпмиз. Шудгорлаш асосан икки ярусли плуглар билан ўтказиляпти. Кузги шудгорлашнинг афзалликларидан бири шуки шудгорланган ер намни яхши шимиб қишда 30—35 сантиметргача музлайди. Музлаш натижасида тупроқдаги хашаротлар қирилиб кетади. Бундан ташқари чигитни ернинг намига униб чиқиши тезлашади.

Бригадамиз далаларида шудгорлашни тугаллаш арафасида турибмиз. Шудгорлаш билан бир қаторда ариқлар, сув йўлларини тозалашни ҳам тезкорлик билан олиб боряпмиз.

Шарофат ДАДАБОЕВА,

Уйчи районидаги «Ленинчи йўл» колхозининг бригада бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони:

— Съездлар йилида ҳар гектар ердан 50 центнердан «оқ олтин» ҳосили олишга сўз берган эдик. Ана шу улуғ мақсад йўлида бригадамиз аъзолари матонат билан меҳнат қилишди. Уларнинг ҳаракатлари беҳуда кетмади. 80 гектар майдонда мажбуриятга яраша ҳосил тўпланди.

Заршуносларимизнинг пешана тери, қалб қўри ва жасоратли меҳнати олтин чаноқларда, она-Ватан омборига тўкилган хирмонимизда намоён бўлди. Йиғим-теримни ипатоволиклар методи асосида ташкил этганлигимиз туфайли Улуғ Октябрь байрами арафасида тайёрлов пунктларига 350 тонна пахта етказиб бериб, ҳосилдорликни гектар бошига 43,5 центнерданга етказдик.

Куни кеча бригадамиз коллективи далалардаги сўнгги ҳосилни ҳам йиғиб-териб олиб, давлатга топширишди ва оширилган мажбуриятни ҳам шараф билан адо этишди. Ҳосилдорлик гектар бошига 50 центнерданга тўғри келди. Улкан меҳнат ғалабасига бригадамизнинг барча аъзолари муносиб ҳисса қўшишди. Ягона мақсад — зиммага олинган юксак мажбуриятни бажаришда онглилик ва уюшқоқлик намунасини кўрсатган барчага қўлимиз кўксимизда раҳмат айтамиз.

Шу кунларда колхозимиз заршунослари мўл ҳосил гарови бўлган кузги-қишки тадбирларни пухта ўтказишмоқда.

Суғориладиган майдонлар унумдорлигини оширишда кузги шудгорлашдан олдин тупроқ иқлим-шароити, тупроғининг агрохимик характеристикаси, шунингдек, ернинг мелиоратив ҳолатини ҳисобга олган ҳолда тўғри ўғитлаш муҳим роль ўйнайди.

Кўп йиллик тажрибаларимизнинг натижаси шуни кўрсатмоқдаки, шудгорлашдан олдин ҳар гектар ерга 25—30 тонна органик ўғит, фосфорли ўғитлар йиллик нормасининг 60—70 процентини, калийли ўғитлар йиллик нормасининг ярмини солиш пахта ҳосилдорлигини оширишга самарали таъсир этади. Шу сабабли биз агрохимиклар бошчилигида шудгорлашдан олдин ерларга керакли миқдорда минерал ва органик ўғитлар соляпмиз. Бу тадбирлар сифатли бажарилиши натижасида ерга солинган органик ўғитлар шудгорлаш вақтида тупроқнинг қуйи қатламига тушиб қиш давомида уни қиздиради, донадорлигини оширади. Шу сабабли органик ўғит тўплашга алоҳида аҳамият беряпмиз. Махсус ўғит тўпловчи звено аъзолари кунига 50—60 тоннадан ортиқ маҳаллий ўғитни далаларга ташиб чиқармоқда.

Ерларни шудгорлашда икки ярусли плуглардан фойдаланяпмиз. Шудгорнинг чуқурлиги 40—45 сантиметрдан кам бўлмаслигига эришилмоқда. Тракторчилар ўртасида ўзаро мусобақа яхши йўлга қўйилганлиги туфайли кунига 1,5—2 кунлик графикка тенг миқдорда иш бажарилмоқда.

МУСОБАҚА КУНДАЛИГИ

✦ ЧОРВАДОРЛАР АҲДИ. Қизилқум яйловларида чинакам қиш бошланди. Чўпонлар буни тўла тайёргарлик билан қарши олдилар. Қўйлар иссиқ хоналарда сақланиб, улар яхши парвариш қилинмоқда. Томди районидаги «Жана шаруа» совхозининг чорвадорлари келгуси йилда ҳар 100 бош она қўйдан 170 тадан қўзи олишга аҳд қилишган. Қўзиларнинг ярмидан кўпроғини ўстиришга қолдиришга қарор қилинган.

✦ ВАЪДАГА ВАФО. Пешку районидаги Фрунзе номли колхознинг сут-товар фермаси сигир соғувчиси Хумор Шаропова ўн биринчи беш йилликнинг дастлабки йили учун олган ўз шахсий мажбуриятини тўла адо этди. У ўз боқимидаги ҳар бир сигирдан 3,5 минг килограммдан сут соғиб олди. Унинг мусобақадош дугоналари ҳам кўплаб сут соғиб олишда ундан ўрнак олмоқда. Колхоз фермаси коллективи бу йил чинакам зарбдорларча меҳнат қилди. Давлатга 335 тонна сут етказиб берилди. Бу эса планда белгиланганидан 5 тонна кўпдир.

СССР 60

ЗАФАРЛАРИМИЗ — ШОНЛИ ЮБИЛЕЙГА!

Фарғона область, Ўзбекистон районидаги Ғафур Ғулом номли колхоз деҳқонлари ерларни шудгорлашни юксак суръат билан олиб бормоқдалар. Хўжалик далаларида 15 ҳайдов трактори бетўхтов ишлаб турибди. Колхоз меҳнаткашлари шудгорлашни юқори агротехника қоидаларига асосланиб тез кун ичида тугатишга қарор қилишган. Суратларда: хўжаликнинг илғор тракторчиларидан Абдураҳмон Деҳқонов ва колхоз далаларини шудгорлаш пайти тасвирланган.

Ш. Алимов фотолари. (ЎзТАГ).

Деҳқон бўлсанг, шудгор қил!

Республика областларида шудгорлашнинг бориши тўғрисида шу йил 9 декабрга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда шудгорланган майдон; учинчи устун — мавсум бошидан буён (топшириққа нисбатан процент ҳисобида).

ТОШКЕНТ	—	100,0
ҚҚАССР	0,5	96,4
Жиззах	3,3	93,5
Сирдарё	1,9	92,3
Наманган	3,5	83,6
Фарғона	4,9	72,5
Андижон	4,5	63,5
Хоразм	0,3	52,9
Қашқадарё	3,0	51,7
Бухоро	3,3	43,4
Самарқанд	2,2	37,3
Сурхондарё	2,8	33,8
Республика бўйича:	2,7	67,4

ОБЛАСТЬ СОВЕТЛАРИНИНГ СЕССИЯЛАРИ

ФАРҒОНА, 9 декабрь. (ЎзТАГ). Халқ депутатлари Фарғона область Советининг бугун бўлиб ўтган сессиясида областни ўн биринчи беш йилликда ва келгуси йил иқтисодий ҳамда социал ривожлантириш планлари, 1982 йилги маҳаллий бюджет тасдиқланди.

Депутатлар Фарғона область ижроия комитетининг 1981 йилги иши тўғрисидаги ҳисоботни ва область маҳаллий Советларининг беш йиллик иккинчи йили план топшириқларини бажариш соҳасидаги вазифаларини муҳокама этдилар. Область ижроия комитетининг раиси А. Рустамов шу масала юзасидан доклад қилди.

• • •

ТЕРМИЗ, 9 декабрь. (ЎзТАГ). Халқ депутатлари Сурхондарё область Советининг сессияси бўлиб ўтди. Сессия областни 1982 йилда ва умуман беш йилликда иқтисодий ҳамда социал ривожлантириш планларини, областнинг келгуси йилги маҳаллий бюджетини тасдиқлади.

Область Совети ижроия комитетининг 1981 йилги иши тўғрисидаги ҳисобот муҳокама этилди. Ижроия комитетнинг раиси Н. Т. Туропов ҳисобот берди.

САБЗАВОТ ЭКИЛМОҚДА

Қашқадарёнинг сабзавотзор далаларида иш қизғин. 1000 гектардан ошадиган майдонга кузги пиёз, чеснок, сабзи, лавлаги, карам экиб бўлинди. Сабзавотчилар эрта кўкламда шу далалардан мўл ҳосил олишни мўлжалламоқдалар.

Республика Қишлоқ хўжалиги министрлигидан маълум қилишларича, шу йил Ўзбекистоннинг колхоз ва совхозларида 9,5 минг гектар ерга кузги сабзавот экиш мўлжалланмоқда. Бу бултургидан қарийб 3,5 минг гектар кўпдир. Республикадаги йирик шаҳарларнинг аҳолисини сабзавот билан таъминлайдиган хўжаликларда бундай майдонлар анча кенгайтирилмоқда.

(ЎзТАГ).

ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

САМАРҚАНД, 9 декабрь. (ЎзТАГ). Самарқанд область партия комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Пленум КПСС Марказий Комитетининг «КПСС XXVI съездининг коммунистлар авангардлик ролини оширишга ҳамда уларнинг ишлаб чиқариш ва ижтимоий турмушдаги активлигини ривожлантиришга оид қарорларини бажариш юзасидан Ўзбекистон Компартияси Самарқанд область комитетининг иши тўғрисида»ги қарори асосида область партия ташкилотининг вазифаларини муҳокама этди. Область партия комитетининг биринчи секретари Б. Р. Раҳимов доклад қилди.

Пленумда Самарқанд шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Ш. Файзиев, Хатирчи район партия комитетининг биринчи секретари Р. Маҳмонов, Нарпай районидаги 2-ремонт-механика заводининг кранчиси Т. Шодиева, Самарқанд район партия комитетининг биринчи секретари Р. Абдуллаев, «Кинап» заводи партия комитетининг секретари Э. К. Юркевский, А. Навоий номидаги Самарқанд давлат университетининг ректори А. К. Отахўжаев, Нурота район партия комитетининг биринчи секретари Х. Худойқулов, Самарқанддаги «Самаркандхимстрой» ишлаб чиқариш қурилиш-монтаж бирлашмаси партия комитетининг секретари Т. Н. Қосимов, область халқ контроли комитетининг раиси А. М. Мақсумов, Ургут район партия комитетининг биринчи секретари У. Махматмуродов, область касаба союзлари советининг раиси М. Х. Ҳасанова, Булунғур район партия комитетининг биринчи секретари И. Ҳидиров, Каттақўрғон районидаги Ленин номли колхоз раиси М. Ш. Шодиев сўзга чиқдилар.

Докладчи ва сўзга чиққан нотиқлар шуни уқтириб ўтдиларки, КПСС Марказий Комитетининг қарори жойлардаги партия комитетларининг фаолиятига, уларнинг ишини такомиллаштиришга катта эътибор бераётган партия Марказий Комитети чинакам ленинча иш услубининг ёрқин намунасидир.

Область партия комитетлари ва бошланғич партия ташкилотлари коммунистларнинг авангардлик ролини, уларнинг меҳнатдаги ғайрати ва сиёсий активлигини ошириш соҳасида, кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш соҳасида муайян иш қилаётганликларини, бу эса халқ хўжалигининг ҳал қилувчи соҳаларига партия таъсирини кучайтиришга кўмаклашаётганини нотиқлар таъкидлаб ўтишди.

КПСС Марказий Комитети 1981 йил ноябрь Пленумининг қарорлари, ўртоқ Л. И. Брежнев нутқида баён этилган қоида ва хулосалар область коммунистларининг, барча меҳнаткашларининг куч ва ғайратини янада жўш урдириб юборди. Областда СССР 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа кенг қулоч ёзди. Индустрия ходимлари саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ва реализация қилиш ўн бир ойлик планини муддатидан илгари бажардилар. Бир қанча ишлаб чиқариш, қишлоқ хўжалик ва маданий-маиший объектлар ишга туширилди. Давлатга 540 минг тоннадан кўпроқ пахта, 500 минг тонна мева ва сабзавот, 130 минг тонна дон сотилди.

Шу билан бирга пленумда уқтириб ўтилганидек, областда мавжуд имконият ва резервлардан тўла-тўкис фойдаланилмаяпти. Айрим корхоналар ишлаб чиқариш ҳажмини ўстириш суръатларини пасайтириб юбордилар. Завод ва фабрикаларни реконструкция қилиш ҳамда техника билан қайта қуроллантириш тадбирлари суст бажарилмоқда, ишлаб чиқариш объектларини ишга тушириш муддатлари пайсалга солинмоқда, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришига раҳбарлик қилишда айрим нуқсонларга йўл қўйилмоқда.

Область партия комитети ташкилий-сиёсий ва ғоявий-тарбиявий ишни КПСС XXVI съезди талабларига мувофиқ равишда ҳали ҳам қайта қуриб олгани йўқ. Ҳар бир коммунистнинг, ҳар бир партия ташкилотининг ўз коллективларидаги, районлар, шаҳарлардаги, умуман областдаги ишларнинг аҳволи учун лозим даражадаги активлиги ва масъулияти таъминланганн йўқ. Коммунистлар бошчилик қилаётган коллективлар белгиланган топшириқларни ва олинган социалистик мажбуриятларни бажармаётганлигини кўрсатувчи фактлар бор. Баъзан ташкилотчилик ва сиёсий иш олиб бориш ўрнига беҳуда мажлислар ва кенгашлар ўтказилмоқда, уларнинг қарорлари конкрет характерда эмас.

КПСС Марказий Комитетининг қарори программавий муҳим ҳужжат бўлиб, ташкилотчилик ва ғоявий-тарбиявий ишнинг энг муҳим масалаларини белгилаб берганини, бу қарор кенг умумпартиявий аҳамиятга эга эканини пленумда сўзга чиққан кишилар таъкидлаб ўтишди. Қарор область партия ташкилоти, ҳар бир коммунист зиммасига катта масъулият юклайди. Вазифа шундан иборатки, шаҳар, район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари партия аъзоларининг ва аъзолигига кандидатларининг авангардлик ролини ошириш, уларнинг ишлаб чиқаришдаги ва ижтимоий турмушдаги активлигини ривожлантириш юзасидан конкрет, таъсирчан тадбирлар ишлаб чиқиб, амалга оширсинлар.

Пленум партия комитетларидан ва бошланғич партия ташкилотларидан ўзининг иш услуби ва методларини сабот билан такомиллаштиришни, коммунистларнинг фаолиятини илғор тажрибани оммалаштириш ва жорий этишга, план ва мажбуриятларнинг муддатидан илгари бажарилиши учун, ишлаб чиқаришнинг самарадорлиги ва иш сифати учун социалистик мусобақа ташкил этишга, ички хўжалик резервларини қидириб топиб, ишга солишга, ўз ғоявий-сиёсий савиясини оширишга қаратишни талаб қилди. Ёқилғи-энергетика ресурсларини, хом ашё ва материалларни тежаш соҳасидаги ишни тубдан яхшилаш, ортиқчалик, исрофгарчилик, хўжасизлик фактларига қарши қатъият билан курашиш лозим.

Сўзга чиққан нотиқлар ташкилотчилик ва ғоявий-сиёсий ишни партия сафларини янада мустаҳкамлашга қаратиш зарурлигини таъкидлаб ўтдилар. Коммунистлар билан мунтазам равишда суҳбатлар ўтказиб туриш, улар Устав талабларини қандай бажараётганликлари тўғрисидаги ахборотларини системали равишда тинглаш керак. Партия ва давлат интизомини бузиш ҳолларига қатъий чек қўйиш, партия Уставини, ишлаб чиқариш интизомини, ижтимоий турмуш нормаларини бузувчилар учун маънавий муросасизлик вазиятини вужудга келтириш лозим. Совет, касаба союз, комсомол ташкилотлари ва бошқа ташкилотларда ишлаб турган коммунистларнинг активлигини ошириш, ўтмиш сарқитларини, зарарли хулқ-атвор ва урф-одатларни тамомила тугатиш учун сабот билан кураш олиб бориш муҳимдир.

Пленумда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади.

Пленум ишида КПСС Марказий Комитети ташкилий партиявий ишлар бўлими секторининг мудири В. И. Смирнов иштирок этди.

Пленум областда коммунистик қурилишнинг ҳамма соҳаларида коммунистларнинг авангардлик ролини оширишга қаратилган тадбирларни белгилади.

Партия, халқ билан бирга

СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг марказий павильонидаги «Ленин йўлидан» номли виставка партиямизнинг буюк бунёдкорлик иши ҳақида, совет халқининг улуғвор зафарлари тўғрисида ҳикоя қилади.

Томошабинлар ўртоқ Л. И. Брежневнинг халқ ва партия ишониб топширган юксак масъулиятли лавозимлардаги фаолиятини кўрсатувчи материалларни ғоят қизиқиб томоша қилмоқдалар. Бу ҳужжатларда КПССнинг ленинча бош йўлини ишлаб чиқиш ва амалга оширишга, тинчликни сақлаб қолиш ва мустаҳкамлашга Леонид Ильичнинг шахсан катта ҳисса қўшганлиги акс эттирилган.

Виставкага Л. И. Брежнев туғилган куннинг 75 йиллигига нашр этилган «Леонид Ильич Брежнев» қисқа биографик очерк, унинг «Кичик ер», «Тикланиш», «Қўриқ», «Эсдаликлар» китоблари, «Ленин йўлидан» асарлари, КПССнинг иқтисодий, идеология соҳасидаги фаолияти, партия қурилиши масалаларига оид нутқ ва мақолалар тўплами қўйилган.

Мамлакат меҳнаткашлари партия раҳбарлигида КПСС XXVI съезди қарорларини муваффақиятли амалга оширишга, беш йиллик топшириқларини бажаришга қўшаётган ҳиссаларини кўпайтирганликларини кўрсатувчи материалларни ҳам виставкада кўриш мумкин.

Экспозиция стендларидан бирига СССРнинг 1977 йилда қабул қилган Конституциясини ишлаб чиқишга КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг шахсан катта ҳисса қўшганлигини кўрсатувчи нашрлар, фотосуратлар қўйилган.

Л. И. Брежневнинг халқаро фаолиятига доир жуда кўп ҳужжатлар ва материаллар виставкада катта ўрин олган.

Виставкани СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкаси тайёрлади. Уни ташкил этишда, экспозиция материалларини танлаб олишда КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги марксизм-ленинизм институти катта ёрдам берди.

(ТАСС).

ИЛМИЙ - НАЗАРИЙ КОНФЕРЕНЦИЯ

9 декабрь куни В. И. Ленин номидаги Тошкент давлат университетининг маданият саройида бўлиб ўтган илмий-назарий конференцияда Л. И. Брежневнинг «Эсдаликлар» китоби жуда катта аҳамиятга эга эканлиги тўғрисида гапирилди.

Конференция қатнашчилари — Тошкент олий ўқув юртларининг муаллимлари, университет студентлари ўз нутқларида «Эсдаликлар» асари ўзининг ҳаётий материали билан коммунистнинг чинакам халқчил характери теран илдизларини очиб беришини уқтириб ўтдилар. Бу асарда шахсий тақдир билангина чекланиб қолмайдиган катта тарихий ва маънавий моҳият ифодаланганлиги, коммунистик ахлоқийликнинг манбалари ва асосий принциплари очиқ-равшан ёритиб берилганлиги қайд этилди.

Л. И. Брежневнинг шундан аввалги китобларида бўлгани каби «Эсдаликлар»ида ҳам Ватан ва тинчлик тақдири учун буюк масъулиятнинг ҳақиқатан ҳам давлат миқёсидаги ва чуқур халқчил туйғуси партия ва халқ шон-шуҳрати йўлидаги меҳнат зафарларида вояга етиб мустаҳкамланганлиги яққол кўриниб турибди, дейишди нотиқлар.

Конференция иштирокчилари «Эсдаликлар» китоби идеология ходимларини ёшларни меҳнатсеварлик руҳида ва ахлоқий жиҳатдан тарбиялашнинг аниқ программаси билан қуроллантиради, деб таъкидладилар.

(ЎзТАГ).

КОНФЕРЕНЦИЯ МАВЗУИ — ИЛҒОР ТАЖРИБА

9 декабрь куни Тошкентда ёпиқ зовур системалари қурилиши ва улардан фойдаланишга бағишланган республика илмий-техникавий конференцияси ниҳоясига етди. Олимлар, лойиҳачилар, конструкторлар Қарши, Шеробод даштларида, Амударё қуйисида, Марказий Фарғонада, республиканинг янги ерлар ўзлаштирилаётган бошқа зоналарида юксак самарали зовурлар барпо этиш тажрибасини икки кун давомида ўртоқлашдилар. Улар ёпиқ коллектор-дренаж шохобчаларини лойиҳалаш ва қуришнинг илғор усуллари билан танишдилар, сизот сувларни чиқариб ташлаш учун далалар тагидан ўтказилган ер ости мелиоратив системаларидан фойдаланишни такомиллаштириш йўлларини белгиладилар. Ана шундай системаларни қуриш ва ремонт қилиш ишларини механизациялаштириш билан, қувурлар тайёрлаш учун янги материалларни жорий этиш билан боғлиқ масалалар муҳокама қилинди.

(ЎзТАГ).

СЎНГГИ СОАТДА...

ТИНЧЛИКНИ САҚЛАШГА ҚЎШИЛГАН МУҲИМ ҲИССА

ЧССР ташқи ишлар министри Богуслав Хнеупек Чехословакия халқаро алоқалар жамиятининг Прагада бўлиб ўтган умумий йиғилишида сўзга чиқиб, Чехословакия КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев яқинда ГФРга қилган визити чоғида ўртага қўйган СССРнинг янги тинчлик таклифларини бутунлай ва тўла-тўкис қўллаб-қувватлайди, деди.

АҚШнинг империалистик доиралари ва унинг иттифоқчилари можароли вазиятлар вужудга келтириб, ваҳшиёна нейтрон қуролини ишлаб чиқариш билан тинчликка таҳдид этиб, халқаро аҳволни ёмонлаштириш, кескинликни кучайтириш ва кескинликни юмшатиш жараёнини барбод этиш йўлидан бораётган ҳозирги пайтда бу таклифлар айниқса актуалдир, деди у. Ҳозирги мушкул вазиятда Совет Иттифоқининг таклифлари Европани ва бутун дунёни ядро ҳалокати хавф-хатаридан халос этиш учун замин яратиб, мураккаб халқаро проблемаларни ҳал этувчи бирдан-бир тўғри йўлни кўрсатиб бермоқда.

АДТ СЕССИЯСИДА

Америка давлатлари ташкилоти (АДТ) Бош Ассамблеясининг Кариб денгизи ҳавзасидаги Сент-Люсия давлатининг пойтахти Кастри шаҳрида ўтаётган XI сессиясида Лотин Америкаси мамлакатларининг энг муҳим манфаатларини кўпол суратда поймол этаётган Вашингтон қаттиқ танқид қилинди.

АДТнинг иқтисодий проблемалари муҳокама қилина бошлаганида кўпгина мамлакатларнинг делегатлари Лотин Америкаси билан савдо-иқтисодий муносабатларда камситиш практикасига барҳам беришни истамаётган АҚШни айблаб гапирдилар. Сўзга чиққан кишиларнинг кўпчилиги Лотин Америкаси меҳнаткашлари ҳамон қашшоқ, қолоқ, ишсиз бўлиб қолаётганликлари учун бутун масъулиятни АҚШ зиммасига қўйдилар. (ТАСС, 9 декабрь).

60 СССР

БУЮК БУРИЛИШ

ЎРТА ОСИЁ ХАЛҚЛАРИ СОЦИАЛИСТИК ДАВЛАТЧИЛИГИНИНГ ТАШКИЛ ТОПИШИ

Коммунистик партия раҳбарлигида, қардош халқларнинг аҳил оиласида эришган тарихий ғалабаларимиз чўққисидан туриб, шонли ўтмишимизга назар солсак, қалбларимиз буюк ифтихор туйғулари билан тўлиб-тошади. Ҳаётбахш Октябрь ғалабаси, Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг ташкил этилиши мамлакатимиздаги барча қардош халқлар, жумладан, Ўрта Осиё халқлари тақдирида ҳам катта ва тарихий бурилиш ясади.

Ўрта Осиё халқлари Октябрь революциясига қадар ўз миллий давлатчилигига эга эмасдилар. Ўзбеклар, тожиклар, қирғизлар, туркманлар ва қорақалпоқлар бир неча давлатлар ўртасида парчаланган ҳолда яшардилар. Маҳаллий аҳоли энг оддий сиёсий ҳуқуқлардан маҳрум бўлиб, давлат масалаларини ҳал қилишдан бутунлай четлатиб қўйилган эди.

1917 йилнинг 15 ноябрида Туркистон Советларининг учинчи ўлка съезди ўлкадаги бутун ҳокимият Советлар қўлига ўтганлигини эълон қилди ва Туркистон ўлкаси ҳукумати — Халқ Комиссарлари Советини тузди.

Жойларда ҳокимият ишчи, солдат ва мусулмон депутатлари Советлари қўлига ўта бошлади. Туркистон большевиклари бу Советларга маҳаллий миллат вакилларини астойдил жалб эта бошладилар. Чунончи, 1917 йил декабрининг бошларида ишчи, солдат ва мусулмон депутатлари Советларининг Фарғона область съезди бўлиб, унинг ишида маҳаллий аҳолидан 13 вакил қатнашди. Область Советининг сайланган ижроия комитетида ўзбек меҳнаткашларидан беш вакил ёки сайланган составнинг қарийб ярми иштирок этди. Самарқанд, Хўжанд, Закаспий, Жанубий Қирғизистон ва Туркистоннинг бошқа қатор районларида Советларнинг ишида ҳам маҳаллий аҳоли вакиллари қатнашдилар.

1918 йил давомида Туркистон уездлари, волостлари, овул ва қишлоқларида Советларни тузиш юзасидан актив иш олиб борилди. Масалан, Еттисув областининг бир қанча уездларида ўша йилнинг август ойига қадар 41 та волость, 206 та қишлоқ, овул Советлари, Сирдарё областининг Авлиёота уездида 1918 йилда 9 та волость, битта район, 33 та овул ва 23 та қишлоқ Совети ташкил этилди.

Бу фактлар ҳокимият органи бўлган Советлар Ўрта Осиёнинг кенг меҳнаткашлар оммасига яқин ва тушунарли эканлигидан далолат беради. Келтирилган маълумотлар буржуа идеологларининг Совет ҳокимияти Туркистон халқларига юқоридан мажбуран тиқиштирилди, «Советлар фақат руслардан иборат эди», бу Советларда маҳаллий миллат меҳнаткашларининг вакиллари қатнашмаган, деган уйдирмаларини тамомила рад этади.

Революция давомида эски армия тарқатиб юборилди. Бутун Туркистон бўйлаб тузилаётган Қизил гвардия сафларига рус ишчилари билан биргаликда маҳаллий аҳоли вакиллари ҳам кира бошладилар. 1918 йилнинг январь ойи бошларидаёқ Тошкент шаҳрининг ўзидагина 3 мингга яқин қизил гвардиячи бўлиб, уларнинг 600 нафарини ўзбеклар ташкил этди. Тошкентнинг Эски шаҳар қисмида ўша йили ҳокимиятни босиб олмоқчи бўлган «Уламо» контрреволюцион ташкилотига қарши кураш учун 200 ўзбекдан иборат отряд ташкил этилди. Қўқон қизил гвардиячилар отрядининг 60 процентини ўзбеклар, тожиклар ва қирғизлар ташкил этарди.

Туркистон халқларининг совет миллий давлатчилигини барпо этишда Туркистон Советларининг бешинчи съезди жуда катта роль ўйнади. Съезд миллий масала бўйича ленинча программага амал қилиб, 1918 йилнинг 30 апрелида Туркистон ўлкасини Россия Федерацияси составидаги автоном Совет Республикаси деб эълон қилди. Шу муносабат билан РСФСР ҳукуматининг Туркистон Советлари съездига 1918 йилнинг 22 апрелида йўлланган телеграммасида бундай дейилган эди:

«Ўртоқлар, шунга ишончингиз комил бўлиши мумкинки, Совнарком Сизнинг ўлкангиз автономиясини қўллаб-қувватлайди; биз Сизларнинг бошлаган ишларингизни табриклаймиз ва шунга чуқур ишонамизки, Сизлар бутун ўлкада Советларнинг кенг шохобчаларини тузасиз, ҳозирда мавжуд бўлган Советлар билан эса яқиндан алоқада иш кўрасиз».

Советларнинг бешинчи ўлка съезди Туркистонни автономия деб эълон қилиш билан тарихий вазифани бажарди. Шу муносабат билан «Наша газета» бундай деб ёзган эди: **«Туркистон ўлкасини буюк РСФСРнинг автоном қисми деб эълон қилиш билан Советларнинг бешинчи съезди Туркистон тақдирини унда яшовчи халқларнинг ўз қўлига берди ва бу билан мазкур халқни жаҳон пролетариати иши учун актив курашчилар сафига олиб кирди».**

Советлар съезди Туркистон АССР Марказий Ижроия Комитети ва Халқ Комиссарлари Советини тузди. Унга маҳаллий миллат вакилларидан кўп кишилар киритилди.

Туркистон Советларининг съезди беш кишидан иборат комиссия сайлаб, Туркистон АССРнинг Россия Федерацияси билан ўзаро муносабатларини белгилаб олиш учун Москвага юборди. Комиссия 1918 йилнинг июнь ойида Москвага етиб борди ҳамда В. И. Ленин, Я. М. Свердлов томонидан қабул қилинди. ТуркЦИК комиссияси РСФСР олий органлари вакиллари билан Туркистон автоном республикаси ва марказ ўртасидаги ўзаро муносабатларга тааллуқли масалаларни ишчанлик билан муҳокама қилди.

Советларнинг бешинчи Бутунроссия съезди 1918 йил 10 июлида биринчи Совет Конституциясини — РСФСР Конституциясини қабул қилди. Мамлакатимизда яшовчи барча халқлар ҳаётида муҳим аҳамиятга эга бўлган бу Қонун бошқа совет республикалари конституциялари учун намуна, РСФСР составига кирувчи автоном республикалар учун асосий акт бўлиб хизмат қилди.

Туркистон автоном республикасининг Конституция лойиҳасини ишлаб чиқишда РСФСР Конституцияси асос қилиб олинди ва у Туркистон Советларининг олтинчи съездида тасдиқланди. Мазкур Конституция эксплуататорларга қарши курашда Туркистон халқлари эришган ютуқларни қонунан расмийлаштириб, Туркистоннинг РСФСР составидаги давлат-ҳуқуқий мавқеини мустаҳкамлади, меҳнаткашларга кенг демократик ҳуқуқлар ва эркинликлар бериб, эксплуататор унсурларни сайлов ҳуқуқларидан маҳрум қилди.

Туркистон АССР Конституцияси чуқур интернационал бўлиб, унда турли миллат меҳнаткашларининг давлат, хўжалик ва маданий ҳаётнинг ҳамма соҳаларидаги тенглигини эълон қилди ҳамда Совет социалистик давлатчилигини мустаҳкамлашда катта аҳамиятга эга бўлди.

Туркистон АССР РСФСР составидаги кўп миллатли социалистик давлат бўлиб, аслида автономия билан иттифоқчи республика ўртасидаги оралиқ босқич вазифасини ўтади.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати Совет Туркистонига жуда катта иқтисодий, сиёсий ва ҳарбий ёрдам кўрсатдилар. Совет экономикаси ва совет миллий давлатчилигини мустаҳкамлашда, ривожлантиришда Совет Туркистони ходимларига яқиндан ёрдам бериш мақсадида РКП(б) Марказий Комитети, Бутунроссия Марказий Ижроия Комитети ва РСФСР Халқ Комиссарлари Совети 1919 йилнинг 8 октябрида Бутунроссия Марказий Ижроия Комитети ва РСФСР Халқ Комиссарлари Советининг Туркистон комиссиясини тузиб, уни Туркистонга юбориш ҳақида қарор қабул қилдилар. Комиссия составига партия ва Совет давлатининг атоқли арбоблари Ш. З. Элиава (раис), М. В. Фрунзе, В. В. Куйбишев, Я. Э. Рудзутак, Ф. И. Голощекин, Г. И. Бокийлар киритилди.

Турккомиссия ўз фаолиятида Бутунроссия Марказий Ижроия Комитети ва РСФСР Халқ Комиссарлари Совети қарорига ҳамда В. И. Лениннинг «Туркистондаги коммунист ўртоқларга» хатига қатъий амал қилди. Туркистон халқларининг катта дўсти Владимир Ильич мазкур хатда бундай деб ёзган эди: **«Туркистон халқлари билан тўғри муносабат боғлаш эндиликда Россия Социалистик Федератив Совет Республикаси учун, ҳеч муболағасиз айтиш мумкинки, жуда катта жаҳоншумул-тарихий аҳамиятга эгадир».**

Туркистон комиссияси ўлкага келгач, партия ва совет органларини шовинистлар ва маҳаллий миллатчилардан тозалаш, маҳаллий миллат меҳнаткашлари кенг оммасини давлатни бошқаришга жалб этиш, уларни Совет ҳокимиятининг душманларига қарши курашга сафарбар этиш йўлида чинакам большевистик ғайрат кўрсатдилар.

Шуни таъкидлаш керакки, Туркистон тараққиётининг ўша даврдаги конкрет тарихий шароитида Туркистон АССРнинг тузилиши социалистик давлатчиликнинг энг маъқул формаси бўлди. Ўлканинг социал-иқтисодий ва маданий қолоқлиги, миллатлар ва элатлар ўртасидаги нифоқлар, бу вақтга келиб бошланиб кетган граждандар уруши ва чет эл ҳарбий интервенцияси Октябрь революциясидан кейиноқ ўлкада миллий-давлат чегараланишини ўтказишга катта ҳалақит берди.

Бунинг устига ўзбек, тожик, туркман, қирғиз халқларининг катта кўпчилиги Бухоро амири ва Хива хони зулми остида яшарди. Тарихий шароит шундай бўлдики, Бухоро ва Хива халқлари 1920 йилдагина революция ғалабасига эришиш шарафига муяссар бўлдилар. Бунинг натижасида Бухоро ва Хоразм Халқ Совет Республикалари вужудга келиб, давлат ҳокимияти деҳқон Советлари қўлига ўтди.

БХСР ва ХХСРнинг социал-иқтисодий ҳаётида юз берган туб ўзгаришлар уларнинг Совет Социалистик Республикаларига айланиши учун катта имкон яратди. 1923—1924 йилларда Хоразм ва Бухоро Халқ Совет Республикалари Совет Социалистик Республикалари деб эълон қилинди.

Туркистон АССР, Бухоро ва Хоразм республикалари кўп миллатли давлат бўлиб, революциядан илгариги маъмурий, территориал чегаралар доирасида тузилди ва Ўрта Осиёда яшовчи турли халқларни бирлаштирди.

Партия ва Совет давлатининг жуда катта хўжалик-ташкилий ва сиёсий ишлари туфайли Ўрта Осиёда миллий-давлат чегараланиши ўтказиш учун зарур шароит яратилди. Туркистон, Бухоро ва Хоразм республикалари ҳам бу вақтга келиб, хўжалик ва маданий қурилишда катта ютуқларга эришдилар. Давлат қурилишига меҳнаткаш омма тобора кенг жалб этила бошлади, миллий кадрлар етишиб чиқди. Партия ташкилотлари ленинча миллий сиёсатни амалга ошириш учун, буржуа миллатчилари ва буюк давлат шовинистларига қарши курашнинг катта мактабини ўтаб, ташкилий ва ғоявий жиҳатдан мустаҳкамландилар. Босмачиликнинг асосий ўчоқлари ҳам тугатилди. Буларнинг ҳаммаси Ўрта Осиёда миллий-давлат чегараланиши ўтказиш учун реал имкониятлар яратди.

РКП(б) Марказий Комитети Ўрта Осиё партия ташкилотларининг таклифларини кўриб чиқиб, 1924 йил 12 июнида «Ўрта Осиё Республикаларини миллий чегаралаш тўғрисида» тарихий қарор қабул қилди. Партия Марказий Комитетининг бу қарори Ўрта Осиёда яшовчи барча халқлар томонидан зўр хурсандчилик ва кўтаринкилик билан кутиб олинди.

Туркистон, Бухоро ва Хоразм давлат ҳокимиятининг олий органлари ленинча миллий сиёсат принципларига амал қилиб, Ўрта Осиё ишчилари ва деҳқонларининг иродасини акс эттириб, ўзбек, туркман, тожик, қозоқ, қирғиз халқларига ана шу республикалар составидан чиқиб, Ўзбекистон ССР, Туркманистон ССР, Тожикистон Автоном Республикаси ва Қирғизистон Автоном областини тузиш тўғрисида қарор қабул қилдилар.

Коммунистик партия Ўрта Осиёда миллий республикаларни барпо этишга катта эътибор берди. РКП(б) Марказий Комитети миллий давлат чегараланиши ўтказиш ва янги миллий республикаларни ташкилий жиҳатдан расмийлаштиришда ёрдам кўрсатиш учун партия ва Совет давлатининг атоқли арбоби М. И. Калининни Ўрта Осиёга юборди.

1925 йил февралида Ўзбекистон ва Туркманистон Компартияларининг биринчи съездлари ҳамда Ўзбекистон ва Туркманистон ССР Советларининг таъсис съездлари чақирилди. Бу съездларнинг ишида Бутуниттифоқ оқсоқолининг қатнашуви, унинг ёрқин нутқлари ёш республикаларнинг партия ва давлат қурилишидаги навбатдаги вазифаларни ҳал қилишда жиддий ёрдам бўлди.

Советларнинг таъсис съездлари Ўзбекистон ва Туркманистон республикалари тузилганлигини қонунан расмийлаштирди ва раҳбар органлар — Марказий Ижроия Комитетлари ва ҳукуматларни сайлади. Советларнинг съездлари бу республикаларнинг ССР Иттифоқи составига киражаклари ҳақида қарор қабул қилди.

СССР Советларининг учинчи съезди 1925 йилнинг 13 майида Ўзбекистон ва Туркманистон Совет Социалистик Республикаларини СССР составига қабул қилиш ҳақида қарор қабул қилди. Унда мазкур республикаларнинг СССР составига кириши **«ССР Иттифоқи ҳақиқатан ҳам тенг ҳуқуқли халқларнинг ихтиёрий бирлашуви»** эканлигини исботлагани қайд қилинди.

Совет Иттифоқи составига кирган Ўрта Осиё халқлари ўз тақдирларини кўп миллатли Ватанимиздаги барча халқларнинг тақдири билан абадий боғладилар. Бу билан улар ўзларининг иқтисодий, сиёсий ва маданий равнақи учун, ўз мустақиллиги ва суверенитетини мустаҳкамлаш учун мустаҳкам база яратдилар.

Янги Совет республикаларининг иттифоқ давлати доирасида бошқа қардош республикалар билан ихтиёрий бирлашуви В. И. Ленин таълимотининг ҳаётийлигини яна бир бор тасдиқлади. **«Буржуазиянинг зулмидан қутилаётган меҳнаткашлар оммаси,** — деб ёзган эди Владимир Ильич, — **бор кучлари билан йирик ва илғор социалистик миллатлар билан иттифоқ тузишга ва уларга қўшилишга интилажаклар».**

Совет республикалари ва автоном областлар ўзбеклар, туркманлар, тожиклар, қирғизлар ва қорақалпоқларнинг миллий давлатчилигини ривожлантиришда муҳим босқич бўлди. Бу эса Совет Шарқида пролетариат диктатураси мустаҳкамланганлигидан, ҳокимият органлари бевосита оммага яқинлашганлигидан далолат берди.

Миллий давлат чегараланиши ўтказилиши билан Ўрта Осиёда социалистик давлат тараққиётидаги биринчи босқич ниҳоясига етди. Бу босқичда Ўрта Осиё халқларининг ривожланиши совет тузуми шароитида, лекин Туркистон АССР, Бухоро ва Хоразм кўп миллатли республикалари доирасида юз берди. Миллий давлат чегараланиши ўтказилиши билан Ўрта Осиёда социалистик давлат тараққиётининг иккинчи босқичи бошланиб, бу даврда ўзбек, туркман, тожик, қирғиз ва қорақалпоқ халқлари совет миллий республикалари шароитида ривожлана бошлади.

Ўрта Осиё республикалари қисқа тарихий вақт — атиги 60 йил ичида иқтисодий, сиёсий ва маданий ривожланишда жуда катта ютуқларга эришдилар. Бу ютуқларга мамлакатимиздаги барча халқлар ва аввало улуғ рус халқининг беғараз ва катта ёрдами туфайли, В. И. Ленин барпо этган Коммунистик партиянинг доно миллий сиёсати туфайли эришилди. Бугунги кунда эришган ва бундан кейин ҳам эришиладиган ғалабаларимиз партия ва Совет давлати тутган шу қардошлик йўлининг мантиқий давомидир.

А. Н. МИХАЙЛОВ,
юридик фанлар доктори, профессор.

ПЛАНЕТАНИНГ БИР КУНИ

ВЕНГРИЯ БИЛАН ТАНИШУВ

БУДАПЕШТ, 8 декабрь. (ТАСС). Социалистик қурилиш йилларида чинакам равнақ топган Секешфехервар шаҳри Венгрия Халқ Республикасининг энг катта индустриал марказларидан бири бўлиб қолди. Унинг саноат ишлаб чиқариши ҳажми 30 баравардан зиёд кўпайди. Шаҳар ўсиб, тобора ободонлашмоқда: ўтган беш йилликнинг ўзидагина унинг янги кварталларида неча минглаб оилалар ҳовли тўйлари ўтказдилар.

Бугун КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Тихонов ва ВСИП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ВХР Министрлар Советининг Раиси Д. Лазар Секешфехерварга келдилар. Улар шаҳар билан танишдилар, шаҳар корхоналари радио техника ва электрон аппаратлар, алюминийдан тайёрланган маҳсулотлар, автомобиль ишлаб чиқаришга ихтисослаштирилмоқда. Меҳмонлар «Икарус» заводининг филиалини бориб кўрдилар.

СССР ва ВХР ҳукуматларининг бошлиқлари цехларда бўлдилар, ишлаб чиқариш билан, маҳсулотнинг намуналари билан танишдилар, филиалнинг раҳбарлари заводнинг тарихи ва ҳозирги куни тўғрисида, шу беш йилликда ишлаб чиқаришни ривожлантириш истиқболлари ҳақида, совет корхоналари ва ташкилотлари билан қилинаётган ҳамкорлик тўғрисида гапириб бердилар.

Шаҳардаги барча етакчи корхоналар каби «Икарус» заводининг коллективи ҳам социалистик иқтисодий интеграция комплекс программасини бажаришда актив қатнашмоқда. У ўз маҳсулотининг анчагина қисмини Совет Иттифоқига ва бошқа социалистик мамлакатларга юбормоқда. Бу йил «Икарус» заводи Совет Иттифоқидаги шерикларига етти мингта автобус юборади. Автомобилсозликдаги барқарор кооперация КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев билан ВСИП Марказий Комитетининг Биринчи секретари Я. Кадарнинг шу йил ёзда Қримда бўлган учрашувида юксак баҳоланди.

Н. А. Тихонов таъкидладики, «Икарус» заводи Совет — Венгрия самарали ҳамкорлигининг тимсоли бўлиб хизмат қила олади, шу алоқалар самарадорлигининг намунасидир. У ВСИП XII съезди қарорларини, олтинчи беш йиллик топшириқларини амалга оширишда завод коллективига янги муваффақиятлар тилади.

ВСИП область комитети билан Фейер областининг область совети Совет ҳукуматининг бошлиғи шарафига нонушта-зиёфат бердилар.

Секешфехервар яқинидаги «Верешмарти» қишлоқ хўжалик кооперативини ҳам бориб кўришди. Кооператив раиси Деже-Лазар хўжаликни ривожлантиришнинг асосий йўналишлари, ишлаб чиқаришни ташкил этиш, кооператив аъзоларининг меҳнат ва турмуш шароитлари тўғрисида, қишлоқ хўжалик маҳсулоти етиштиришда томорқа участкаларининг роли тўғрисида гапириб берди.

Н. А. Тихонов кўрсатилган иззат-икром учун ташаккур билдирди, кооператив коллективини ишлаб чиқаришдаги юксак ютуқлар билан табриклади. Хўжалик юритишнинг социалистик усули афзалликларидан самарали фойдаланилган, меҳнат яхши ташкил этилган тақдирда нақадар ажойиб натижаларга эришиш мумкинлигини биз амалда кўрдик, деди у. Венгриянинг қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши соҳасидаги орттирган тажрибасига Совет Иттифоқида зўр қизиқиш билан қаралмоқда. КПСС XXVI съездида қардош мамлакатлар тажрибасининг энг яхши намуналарини синчиклаб ўрганиш ва ундан фойдаланиш зарурлиги таъкидлаб ўтилди.

Тушдан кейин Н. А. Тихонов ва унга ҳамроҳлик қилаётган кишилар Будапешт билан танишдилар, пойтахтнинг янги қурилишлар кварталларини кўздан кечирдилар, улар Венгрия революцион ишчилар ҳаракати тарихи музейи экспозициясини томоша қилдилар. СССР Министрлар Советининг Раиси музейнинг фахрий томошабинлари китобига ўз фикрини ёзиб қўйди.

Улуғ Октябрь ишининг ғалабаси учун биргаликдаги курашда бузилмас совет — венгер дўстлигининг мустаҳкам пойдевори қўйилган тарихнинг қаҳрамонона саҳифалари совет кишиларининг хотирасида яшаб келмоқда, деб таъкидлади у.

ТИНЧЛИКСЕВАР ЙЎЛ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАНМОҚДА

БАЛТИМОР. КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Л. И. Брежневнинг ГФРга қилган визити вақтида ўртага қўйган таклифлар ядро уруши хавфининг олдини олиш ишида силжишга эришиш учун соғлом, оқилона ва реал негиздир, деди АҚШ Коммунистик партиясининг миллий раиси Генри Уинстон. У Балтиморда нутқ сўзлаб, Совет Иттифоқининг янги Тинчлик ташаббусларини амалга ошириш Ер юзидаги барча тинчликсевар кишиларнинг орзу-умидларига мос бўлиб тушажагини уқтирди.

Совет Иттифоқи, деб таъкидлади АҚШ Коммунистик партиясининг миллий раиси, инсониятни ядро ҳалокати даҳшатларидан батамом бехатар қилиш ва қурол-яроғларни чеклаш проблемаларига доир конструктив музокаралар учун зарур вазиятни вужудга келтириш мақсадида конкрет қадамлар қўйишга тайёр эканлигини яна бир бор намойиш қилди. Аммо Вашингтоннинг расмий доиралари, деди Г. Уинстон, СССРнинг таклифларини амалда эътиборсиз қолдирди. Шу тариқа Америка маъмурияти ўзининг асл мақсади дунёдаги икки етакчи давлат ўртасида ҳарбий соҳадаги тенглик эмас, балки Совет Иттифоқидан бир томонлама устунликларга эришишдан иборат эканлигини яна бир марта кўрсатди.

ТОКИО. ГФРнинг таниқли сиёсий арбоби, ГСДП правлениеси президиумининг аъзоси Э. Бар Европада ядро қуролларини қисқартириш тўғрисида СССРнинг янги тинчликсевар таклифларига ижобий баҳо берди. У Японияда чиқадиган «Майнити» газетасининг мухбири билан суҳбатда Совет Иттифоқининг янги ташаббуслари хусусида гапириб, ҳеч шубҳа йўққи, Л. И. Брежневнинг таклифларида муҳим ижобий жиҳатлар баён этилган, деди.

Э. Бар «Шарқ билан Ғарб бир-бирини йўқ қилиб юборадиган даражадаги имкониятларга эга бўлган» бир шароитда кескинликни юмшатиш сиёсатини ўтказиш зарурлигини таъкидлади.

КОБУЛ. Л. И. Брежневнинг ГФРга визити — Ер юзида тинчлик ва хавфсизликни таъминлаш йўлида қўйилган катта қадамдир, деб ёзади АХДП Марказий Комитетининг органи — «Ҳақиқати инқилоби савр» газетаси.

Совет ҳукумати, деб уқтиради газета, ҳамиша тинчлик учун қатъий ва изчил курашчи бўлиб келди ва ҳозир ҳам шундайдир. Тинчлик учун кураш социалистик жамиятнинг моҳияти билан чамбарчас боғлиқ. Социализм мамлакатлари — Ер юзида тинчликнинг чинакам ҳимоячилари, кескинликни юмшатиш, қуролланиш пойгасини жиловлаш, қуролсизланиш ва ялпи қирғин қуролини батамом тугатишнинг актив тарафдорларидир. Айни вақтда нейтрон бомба ишлаб чиқарилишига қарши, АҚШнинг агрессив сиёсатига қарши миллионларнинг норозилик тўлқини авж олмоқда. Кучайиб бораётган ана шу норозиликлар барча халқлар тинчликка интилаётганликларидан яққол далолат беради. (ТАСС).

ПОЛЬШАДАГИ АҲВОЛГА ДОИР

Варшавада ПХР Министрлар Советининг, шунингдек ПБИП, бирлашган деҳқонлар партияси ва демократик партия ўзаро ҳаракат комиссиясининг мажлислари бўлиб ўтди. Мажлисларда Польшадаги социал-иқтисодий вазиятга, уни кескинлаштириш оқибатларига баҳо берилди ва тегишли хулосалар чиқарилди.

ПХР оммавий ахборот воситалари ўз хабарларида мамлакатнинг кўпчилик районларидаги аҳвол жуда кескинлашиб кетаётганлигини қайд этади. Бундай ривожланишни биринчи навбатда «Бирдамлик» президиумининг яқинда Радомда ўтказилган мажлиси билан, у ерда қўйилган талаблар билан ҳаққоний равишда боғламоқдалар. У ерда «Бирдамлик» бошлиқлари ошкора ультиматум қўйиб, ПБИПнинг сиёсий ва иқтисодий программасига ёпирилдилар, ҳокимият ва ишчилар синфи партиясининг қонуний органларига қарши қаттиқ курашиш ниятида эканликларини билдирдилар. Контрреволюция бошлиқларининг ҳақиқий ниятлари шу йил 7 ва 8 декабрь кунлари Польша радиоси ва телевидениесининг эшиттиришлари ҳамда кўрсатувларида ҳужжатлар билан исботланди. Кўрсатувларда Радомдаги баъзи нутқларнинг пленкага ёзиб олинган тасвирлари намойиш қилинди. Чунончи Л. Валенса «Бирдамлик» Польшадаги ҳокимият системасини путурдан кетказаётганлигини эътироф этиб, ҳокимиятни босиб олиш мақсадида «яшин тезлигида маневр қилиш йўли»ни танлаб олиш керак деди. Ғарбнинг ёлланган агенти Я. Куронь «ҳокимиятни издан чиқариб, ҳозирнинг ўзидаёқ уни босиб олиш учун замин ҳозирлаш»га даъват қилди. Ўтмишда жиноятчи бўлган Я. Рулевский «ҳокимиятга воевода даражасида барча воситалар билан ҳужум қилишни ва сайлов олдидан уни батамом обрўсизлантириш»ни таклиф этди. «Биз Кос-Кор тактикасини актив қўлланишимиз керак», — деб ёлворди Я. Рулевский. Отнинг қашқасидек танилиб қолган антисоветчи З. Буяк дарҳол «радиокомитетни ишғол этиб, ҳукуматни ағдариб ташлашни, уни ҳар қандай ишончдан маҳрум қилиш»ни таклиф этди.

«Мана шу ҳамма шовқин-суронли гап-сўзлар, деб таъкидлайди ўз шарҳида «Трибуна люду» газетаси, — «Бирдамлик» паноҳида оппозицион сиёсий кучларнинг фаолиятини ошкора олиб бориш учун керак бўлиб қолди. «Бирдамлик»нинг оддий аъзолари эмас, балки раҳбарлари ана шунга интилмоқдалар. Радомда илгари сурилган талаблар касаба союз фаолияти билан мутлақо алоқаси йўқ. Бу талаблар конституцияга ошкора зид талаблардир. «Бирдамлик» бошлиқлари ўзлари учун мутлақ ҳокимиятни рўйирост талаб этмоқдалар».

«Шуни дангал айтиш керакки, деб уқтиради армиянинг «Жолнеж вольности» газетаси, — жамоат осойишталиги ва халқ хавфсизлиги манфаатларини кўзлаб, контрреволюцияга йўл қўйилмайди! Партия ўзининг сиёсий иттифоқчилари ёрдамида 40 йилларда амалга оширган революция ҳали шу қадар кучлики, у ўзини ўзи ҳимоя қила олади. Бу ишда унга давлатимизда сиёсий реализм ҳамда социалистик тузумни сақлаб қолиш позицияларида турган барча кучлар ёрдам берадилар». (ТАСС).

ВАРШАВА.

КАПИТАЛ ДУНЁСИ

Кекса американликлар социал эҳтиёжларга ажратиладиган маблағларнинг қисқартирилишига қарши норозилик билдирмоқдалар.

ТАСС фотохроникаси.

КАСАЛХОНАЛАР ФАҚАТ БОЙЛАР УЧУН

Қўшма Штатларда медицина хизмати ҳақи тўхтовсиз ортиб бормоқда. Америка касалхоналар уюшмаси тайёрлаган докладга кўра, шу йилнинг ўзидаёқ мамлакатда шошилинч медицина ёрдами кўрсатиш бўлимларида даволаниш ҳақи ўрта ҳисобда 18 процент ошиб, ҳозир кунига 356 долларни ташкил этади. Йирик шаҳарларнинг кўпчилигида бу ҳақ яна ҳам юқори: масалан Лос-Анжелесда кунига 687 доллар, Вашингтонда 617 доллар тўлаш керак.

(ТАСС).

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

Лондонда Буюк Британия ва Франция соҳилларини Ла-Манш бўғози орқали доимий транспорт линияси билан боғлаш навбатдаги лойиҳаси эълон қилинди.

Лойиҳани мамлакатдаги «Бритиш стил корпорейшн» металлургия компанияси ишлаб чиққан. Компания раиси Я. Макгрегор яқинда Лондонда гапириб, «Еврорут» консорциумини тузиш планини эълон қилди. Консорциум Ла-Маншда икки сунъий орол қуради. Темир йўл ва тош йўллари бўлган катта кўприклар уларни қуруқлик билан боғлайди. Ороллар ўртасида тоннель ўтказиш мўлжалланади.

«Еврорут» лойиҳани амалга оширишга маблағ йиғиш мақсадида облигациялар чиқаришни мўлжаллайди. Англиядаги бир қанча компаниялар, шу жумладан «Бритиш стил корпорейшн» ва «Бритиш рейл» каби катта компаниялар планни амалга оширишда қатнашиш ниятида эканликларини билдирди. Лойиҳа баҳоси 3 миллиард 800 миллион фунт стерлинг миқдорида чамаланмоқда ва дастлабки ҳисобга кўра, унга 5 йил кетса керак.

* * *

Италия давлат музейлари ва коллекцияларининг фондларида сақланаётган тарихий ва маданий бойликлар муҳофазасининг пухта эмаслиги аллақачон кўпчилик итальянларнинг оғзига тушиб кетган. Шунинг учун ҳам Венециядаги Бенедетто Марчелло номли музика консерваториясининг музейидан номаълум киши қилган навбатдаги ўғриликдан деярли ҳеч ким ҳайратланмади. Витринадан Рихард Вагнернинг дирижёрлик таёқчаси ўғирлаб кетилганди. У сўнгги концертида шу таёқча билан дирижёрлик қилган эди.

Полиция бу сафар ҳам жиноятчини тополмади. Аммо бир неча кундан сўнг музей номига келган почта бандеролини очган илмий ходимлар хурсандликдан ҳанг-манг бўлиб қолишди. Ундан ўша йўқолган таёқча чиқди. Номаълум ўмарувчи музей экспонатларини сақлаш проблемасига маъмурларнинг диққат-эътиборини шундай ғалати усул билан жалб этмоқчи бўлган, деб фараз қилишмоқда.

* * *

Реакцион кайфиятдаги бир гуруҳ ҳарбийлар қилган кўпорувчилик ҳаракати натижасида Испаниядаги ички сиёсий вазият яна кескинлашди.

Улар шу йил 23 февраль исёни ташкилотчиларини қўллаб-қувватловчи «Мурожаатнома» тарқатиб, исён ташкилотчиларини сал бўлмаса миллий қаҳрамонлар деб мақтадилар. Мамлакат Франкодан кейинги конституция қабул қилинган куннинг уч йиллигини нишонлаётган куни мазкур «Мурожаатнома» эълон қилинганлиги Испания жамоатчилигини айниқса ғазаблантирди.

* * *

Бельгия социал христианлар партиясининг вакили Ш. -Ф. Нотомб янги ҳукумат тузмоқчи бўлиб беҳуда уринди. У тузиб тақдим этган программани ҳукумат коалициясига киритмоқчи бўлган партияларнинг ўзи қувватлаб чиқмади.

Ш. -Ф. Нотомб муддатидан илгари ялпи парламент сайлови ўтказилганидан сўнг ҳукумат тузишга уринган Бельгиянинг иккинчи давлат арбобидир. Мана икки ойдирки мамлакат ҳукуматсиз турибди.

(ТАСС).

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»ГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

ХАТЛАРГА ЭЪТИБОР КУЧАЯДИ

Тошкент областининг Янгийўл, Чиноз, Орджоникидзе, Тошкент, Бўстонлиқ районларидан 1980 ва 1981 йилларда «Совет Ўзбекистони»га келган бир қатор ариза ва шикоятлар текшириш ҳамда чора кўриш учун ана шу районларнинг партия, совет ташкилотларига юборилганди. Ўтказилган текшириш ва кўрилган чоралар ҳақида ариза ёки шикоят ёзган кишиларга ҳамда редакцияга ўз вақтида хабар қилиниши зарур эди. Бироқ, редакция томонидан бир неча бор огоҳлантирилишига қарамай масъул ташкилотлардан ҳеч қандай жавоб олинмади. Шу сабабли редакция бу ҳақда Тошкент область партия комитетини хабардор қилиб, меҳнаткашларнинг хатлари билан ишлаш соҳасидаги камчиликларга барҳам беришни сўради.

Область партия комитетининг секретари А. Хўжаевнинг маълум қилишича, редакция томонидан юборилган хат область партия комитетида ўрганиб чиқилган ҳамда бюро мажлисида муҳокама қилинган. Унда газета редакцияларининг сигналлари ва танқидий материалларига нотўғри муносабатда бўлиш фактлари кескин танқид қилинган. Шаҳар, район партия комитетларига, халқ депутатлари маҳаллий Советларига меҳнаткашларнинг хатлари, шикоят ва аризаларини ҳамда редакцияларнинг сигналларини кўриб чиқиш соҳасидаги мавжуд камчиликларга зудлик билан барҳам бериш, бундан кейин ана шундай фактларнинг содир бўлишига йўл қўймасликка қаратилган чора-тадбирларни белгилаш ва амалга ошириш топширилган.

Шунингдек, партия комитетларига ўзларининг матбуот органлари чиқишларининг самарадорлигини ошириш ҳақида муттасил ғамхўрлик қилиш, газеталарнинг материаллари ва сигналларидан меҳнаткашларни ўн биринчи беш йиллик топшириқларини муддатидан олдин бажариш учун курашга сафарбар этишда, меҳнат коллективлари ўртасида ғоявий-сиёсий ишларни ташкил қилишда кенг фойдаланиш таклиф этилган.

СССР 60

ҒАЛАБАНГ МУБОРАК, ҒОЛИБ ХОРАЗМ!

420 МИНГ ТОННАГА ЯҚИН «ОҚ ОЛТИН» ТАЙЁРЛАНИБ, СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТ БАЖАРИЛДИ

ЗАРБДОР ЯКУН

Ўн биринчи беш йиллик ва унинг биринчи йили шонли режаларини муваффақиятли бажариш учун умумхалқ социалистик мусобақасига қўшилган Хоразм области меҳнаткашлари улкан ютуқни қўлга киритдилар: Ватан хазинасига 420 минг тоннага яқин «оқ олтин» етказиб берилиб, Ўзбекистон қишлоқ хўжалик илғорлари қурултойида белгиланган марра эгалланди. Ҳар гектар ердан 40,2 центнердан ҳосил олинди. Тайёрланган пахтанинг 90 процентдан кўпроғи биринчи сортларга қабул қилинди. 260 минг тоннадан зиёд пахта бункерлардан тўкилиб, машина терими плани ортиғи билан бажарилди.

Бу ғалаба партия ва ҳукуматнинг жуда катта моддий-техника ёрдамига таянган азамат деҳқонларимиз ва барча меҳнат аҳлининг мислсиз жасорати самараси, партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалиги органлари олиб борган ташкилотчилик ишларининг натижасидир. Шу билан бирга, бу ғалаба — КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди тарихий қарорларида ўзининг ёрқин ифодасини топган шарафли вазифани — пахтачиликни жадал юксалтириш программасини амалга оширишга қўшилган муносиб ҳиссадир. Шу фактни алоҳида таъкидлаш керакки, пахтачиликни интенсив ривожлантиришда партия ва ҳукумат қарорлари, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг йўл-йўриқлари муҳим дастур бўлиб хизмат қилмоқда.

Бу йил деҳқончиликда юз берган қийинчиликларни енгиш, табиий офат оқибатларини тугатиш ҳар қачонгидан ҳам кўпроқ куч-ғайрат сарфлашни, ишда тадбиркорлик ва маҳорат кўрсатишни талаб этди. Эндиликда дадил айта оламизки, партия ташкилотлари, барча кадрларимиз пахта учун кураш жараёнида имтиҳондан муваффақиятли ўтдилар. Энг долзарб дамларда республика партия ва ҳукумати Мурожаати ҳар бир меҳнаткаш қалбига чуқур етиб бориб, халқимизни пахтакор диёр шуҳратини улуғлашга, ватанпарварлик ва интернационал бурчга чексиз садоқатни шавкатли меҳнат билан исботлашга отлантирди.

Маълумки, баҳордаги кучли жала ва селлар бир неча кун давомида такрорланиб, экишни анча кейинга суриб юборди. Бунинг устига ёзнинг дастлабки даврида ҳаво салқин бўлди, иссиқлик етишмади. Гектарларнинг тўла бўлишини ва кўчатларнинг сақлаб қолинишини таъминлаш, экинга қўшимча ишлов ва озиқ бериш йўли билан ўсимликнинг ривожланишини тезлатиш чоралари кўрилди. Бунинг учун минерал ва органик ўғитлардан самарали фойдаланилди. Бегона ўтларни ва ҳашаротларни йўқотишда гербицидларни ҳамда биологик усулни қўллаш яхши натижа берди. Парвариш жадал ва сифатли олиб борилганлиги, экинни озиқлантириш ва суғориш агротехникасига изчиллик билан риоя қилинганлиги мўл ҳосил етиштиришда муҳим роль ўйнади. Ўз вақтида ва сифатли ўтказилган дефолиация ғўза баргини бир текис тўкдириш билан бирга, кўсакларнинг очилишини бирмунча тезлатди.

Республика партия ва ҳукумати олдинга сураётган энг актуал масалани — пахтачиликни комплекс механизациялаш вазифасини ҳал этишда бу йил олдинга томон янги дадил қадам қўйилди. Ҳосилнинг етилиши кечикканлиги сабабли бой берилган фурсатнинг ўрнини қоплаш, пахта тайёрлаш суръатини тезлатишда ипатоволиклар методи ва Тошкент технологияси қўл келди, терим-транспорт отрядларининг аниқ ва бир маромда ишлаши таъминланди. Пахта териш ва тайёрлаш дала — бункер — тележка — тайёрлов пунктидан иборат поток усули билан олиб борилди. Терим-транспорт отрядларида тузилган муваққат партия группалари дала гвардиячилари ўртасида социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдириш, уларнинг ғайрати ва ташаббускорлигини ошириш, илғор тажрибаларни оммалаштириш соҳасида катта иш олиб бордилар.

Илғор районлар ва хўжаликларнинг бу йилги тажрибаси фан ютуқлари ва прогрессив усулларни қўллаш ҳар қандай об-ҳаво шароитида ҳам пахтадан барқарор юқори ҳосил етиштириш гарови эканлигини яна бир марта тасдиқлади. Хонқа райони пахтакорлари областда карвонбоши бўлиб зафар маррасига етдилар. Ҳосилдорликни ошириш ва ялпи хирмонни кўпайтиришда, машина теримида ибрат бўлдилар. Область хирмонига салмоқли ҳисса қўшган Гурлан райони илғорлар сафидан мустаҳкам ўрин олди. Қўшкўпир, Боғот, Янгиариқ, Ҳазорасп ва Хива районлари маррага шахдам қадамлар билан елкама-елка етиб келдилар. Урганч ва Шовот районлари ҳам халқ хўжалик планларини бажариб, мажбурият ҳисобига пахта топширмоқдалар.

Йилнинг яна бир характерли хусусияти шундаки, ўн биринчи беш йилликда қолоқларсиз ишлаш тўғрисидаги шиорни амалда рўёбга чиқаришда муҳим қадам қўйилди. Ҳамма районлар сафма-саф маррани эгаллаганлиги сўзимизнинг далили бўла олади. Илгари қолоқ ҳисобланган талайгина хўжаликлар олдингилар қаторига қўшилди.

Мамлакатга кўп ва юқори сифатли пахта етказиб бериш йўлида олиб борилган мардонавор кураш янги қаҳрамонларни яратди, янги-янги ватанпарварлик ташаббусларини вужудга келтирди. 45—50 центнерчи колхозлар, 60—65 центнерчи бригадалар сафи янада кенгайди. Хонқа районидаги Ленин орденли Охунбобоев номли, Боғот районидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли Нариманов номли, Гурлан районидаги «Коммунизм», «Ленинизм», Қўшкўпир районидаги Ленин номли, Янгиариқ районидаги Киров номли, Хазорасп районидаги Жданом номли, Хива районидаги Беруний номли ва Фрунзе номли, Урганч районидаги Ленин номли, Шовот районидаги Киров номли колхозлар ва бошқа кўпгина пешқадам хўжаликлар ҳосилдорликни 45—46 центнерга етказдилар.

60 центнерчилик ва минг тонначилик ҳаракатига қўшилган бригадалар пойганинг олдинги сафларида бордилар ва ғалаба рапортига биринчилар қаторида имзо чекдилар. Хазорасп районидаги Фрунзе номли колхозда СССР Олий Совети депутати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Салой Худойқулиев бригадасида очилган илғор тажриба мактаби рекорд ҳосил дарсхонасига айланди. Бу бригада ялпи хирмонни минг тоннага етказди. Ҳосилдорликни эса 60 центнердан оширди. Худойқулиев издошлари — 60 центнерчилар ва минг тонначилар ўз ваъдаларига вафо қилиб, ялпи ҳосил ва ҳосилдорликни оширишда энг яхши кўрсаткичларни қўлга киритдилар. Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари Зариф Қурбонов, Матёқуб Матназаров, Машариф Мавлонов, Ободон Дўсова, Ўғилжон Нуруллаева, СССР Давлат мукофоти лауреати Ҳожи Саидов, таниқли пахта усталари Ваисёз Маҳмудов, Оллам Маткаримов, ота-ўғил Карим ва Қуриёз Йўлдошевлар, Пўлат Маткаримов, Одамбой Асқаров, Раҳимбой Бобожонов ва бошқа тажрибали деҳқонлар етакчилик қилаётган ўнлаб бригадалар рекорд ҳосил байроғини баланд кўтариб олдинда бормоқдалар. Бу бригадалар пахтачиликни комплекс механизациялашда ҳам байроқдор бўлишяпти.

Район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари дала меҳнатчилари ўртасида социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдириш, оммавий-сиёсий ишларни кучайтириш, коммунистлар ва комсомолларнинг, халқ депутатларининг теримда авангардлигини ошириш, идеология ишини аниқ мақсадга — пахтакорларнинг меҳнат ғайрати ва сиёсий активлигини оширишга қаратиш борасида катта иш олиб бордилар. Далада ишлаётганлар чинакам ғамхўрлик билан қуршаб олинди, мусобақа ғолибларини моддий ва маънавий рағбатлантириш намунали йўлга қўйилди.

Пахта далаларининг қаҳрамонлари тўғрисида гап борар экан, энг аввало «зангори кема»ларнинг парвози туфайли юксак довонлар тезроқ эгалланишини таъминлаган шавкатли дала гвардиячиларининг мислсиз жасоратини фахр билан тилга олишимиз керак. Йўлдош Абдуллаев, Болта Болтаев, Исмоил Сафаров, Самандар Юнусов, Ғаффор Исмоилов каби оловқалб механизаторлар, Гуласал Полвонова, Ражаббиби Сафарова, Фароғат Машарипова, Назира Собирова, Холпошша Иброҳимова каби Турсуной Охунова издошлари «пўлат от»ларини маҳорат билан бошқариб, машиналар бункерларидан ҳар бири 250—350 тоннадан дурдона тўкдилар. Далаларда кўпминг килограммчилик ҳаракати оммавий тус олди. Минглаб теримчилар мавсум бошидан ҳозиргача 10—12 тоннадан пахта териб, ўз зиммаларига олган юксак социалистик мажбуриятларини шараф билан адо этишди. Оилавий экипажлар ва звеноларнинг хирмонга қўшган ҳиссалари баракали булди.

«Ўзбекистонда — ҳамма пахтакор!» деган сўзлар мағрур жаранглаши бежиз эмас. Шаҳар ва қишлоқ ўртасидаги ҳамкорлик, Урoқ ва Болға ҳамжиҳатлигининг қудрати пахтазорда яққол намойиш қилинди. Шаҳар ва район марказларидан ёрдамга келган ишчи-хизматчилар, студентлар ва ўқувчилар теримда жонбозлик кўрсатиб, ғалабага салмоқли ҳисса қўшдилар. Биз бугун уларга ҳар қанча раҳматлар айтсак арзийди. Қимматли маслаҳатлари ва таклифлари билан мўл ҳосил етиштиришда областимиз деҳқонларига амалий ёрдам кўрсатган қўшни, мусобақадош Қорақалпоғистон АССР ва Туркманистон ССР Тошовуз области пахтакорларига чин кўнгилдан миннатдорчилик изҳор қиламиз.

Пахтачилик билан бир қаторда, қишлоқ хўжалигининг барча тармоқларини комплекс ривожлантириш область партия ташкилотининг диққат марказида турибди. Эл хазинасига жуда кўп шоли етказиб берилганлиги озиқ-овқат программасини ҳал этишга қўшилган салмоқли ҳисса бўлди. Давлатга пилла, сабзавот, мева, узум, полиз экинлари маҳсулотлари сотиш планлари ортиғи билан бажарилди. Шунингдек, гўшт, жун тайёрлаш йиллик планлари ҳам адо этилди, сут етиштириш ва тухум тайёрлаш ҳажми ошди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг «1982 йил ҳосили учун кузги-қишки ишларни муваффақиятли ўтказиш тадбирлари тўғрисида»ги қарорини оғишмай амалга ошириш учун ҳамма чораларни кўрмоқдамиз.

Шубҳа йўқки, лафзи ҳалол хоразмликлар ўн биринчи беш йилликнинг дастлабки йилини халқ хўжалигининг барча соҳаларида муваффақиятли якунлайдилар, СССРнинг 60 йиллигини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб оладилар.

М. ХУДОЙБЕРГАНОВ,
Ўзбекистон Компартияси Хоразм область комитетининг биринчи секретари.

Боғот районидаги Ленин номли колхознинг кўпминг килограммчи теримчиси Гулсара Қурязова мавсумда 10 тонна пахта териб бериш мажбуриятини олган эди. Терим давомида суръатга қанот боғлаб, фидокорона меҳнат қилган бу оташқалб қиз чевар теримчилар мусобақасида илғорликни қўлдан бермай, сўзининг устидан чиқди. Унинг колхоз хирмонига тўккан пахтаси 11 тоннадан ошиб кетди. Суратда: Г. Қурязова.

ПАХТАЗОР ДАРҒАЛАРИ

ЮТУҚЛАР ГАРОВИ

Колхозимизнинг «оқ олтин» карвони областда биринчи бўлиб маррага етди. Об-ҳаво ноқулай келган ва ҳосилнинг етилиши кечиккан бу йилги мураккаб шароитда пойгада ўзиш осон эмас эди, албатта. Қудратли техника қанот бўлганлиги туфайли октябрь ойига келиб суръат юришиб кетди.

Терим-транспорт отрядларига бириктилган 30 та терим машинаси икки сменада тўла қувватда ишлатилди. Ҳар куни агрегатлар билан 180—200 тонна пахта терилиб, тайёрлов пунктига жўнатилди. Ҳар бир терим машинасининг кунлик ўртача иш унуми 6—7 тоннани ташкил этди.

Шуниси қувончлики, колхозимиз механизаторлари машина терими планини 135 процент бажаришга эришдилар. Эл хазинасига етказиб берилган 8000 тоннадан кўпроқ пахтанинг қарийб 6000 тоннаси «зангори кема»лар билан йиғиб олинди. Ҳар бир машина билан терилган пахта ўртача 200 тоннани ташкил этди. Механизаторларимиз мавсумда нормаларинигина эмас, ўз зиммаларига олган мажбуриятларини ҳам шараф билан уддаладилар.

Дала гвардиячиларидан Самандар Бобожонов, Отабой Ғафуров, Жуманиёз Раҳимовларнинг ҳар бири 250—300 тоннадан «оқ олтин» териб беришди. Мен ва сменадошим Зулфия Шарипова иккаламиз «пўлат этак»лардан тўккан пахта 500 тоннадан ошиб кетди. Қўшни «Правда» колхозида Хавасхон Ҳусанова, «Хоразм» колхозида Бекпошша Ражабова каби дугоналарим ҳам хирмонларга баракали улуш қўшдилар.

Фароғат МАШАРИПОВА,
Хонқа районидаги Охунбобоев номли колхоз механик-ҳайдовчиси.

Гурлан районидаги «Правда» колхозининг Тўлибой Гулмонов бошлиқ бригадаси аъзолари бу йил мавжуд 67 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 50 центнердан хирмон кўтаришди. Бу улкан муваффақиятда илғор теримчи Санобар Жуманиёзованинг ҳам муносиб ҳиссаси бор. Чеварларнинг сардори мавсум давомида 12 тонна дурдона териб берди. Суратда: С. Жуманиёзова.

Қ. Қадамов фотоси.

ХОРАЗМ БУ

Йўлларида тош йўлиқса кемирган,
Жала келса, довул келса симирган,
Боши тошдан, иродаси темирдан
Хоразм бу, номи достон Хоразм.

Даласида қаршилаган наҳорни,
Даласида бедор кутган баҳорни,
Жайхунни-да жиловлаган баҳодир
Хоразм бу, боғу бўстон Хоразм.

Саратонда этигини ечмаган
Чойнинда оёқ чўзиб ичмаган,
Не заҳмату не офатни кечмаган
Хоразм бу, алп-паҳлавон Хоразм.

Берунийга забон берган зукко юрт,
Олис йиллар шамолига ошно юрт,
Саховатли ўлка, меҳри дарё юрт
Хоразм бу, кўҳна макон Хоразм.

Мўл йўл юриб хоримаган валломат,
Аср-аср қаримаган валломат,
Дилидан нур аримаган валломат
Хоразм бу, ёш-навқирон Хоразм.

Уфқларин илғамоққа кўз ожиз,
Таърифини келтирмоққа сўз ожиз,
Ҳайратланмас қайси шоир, қай ҳофиз,
Хоразм бу, дўстим Омон, Хоразм.

Ешулли эл, ўз лафзига вафоли,
Кўрган кўзни қувонтирар камоли,
Яна янги довонларда хаёли,
Хоразм бу, марди майдон Хоразм.

Эркин САМАНДАР,
Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати.

Ҳазорасп районидаги Карл Маркс номли колхоз заршунослари съездлар йилида мўл ҳосил етиштирдилар. Теримни уюшқоқлик билан ўтказган тажрибали пахтакорлар барча ҳосилни нест-нобуд қилмасдан давлат қабул пунктларига етказиб бериб, социалистик мажбуриятларни шараф билан бажардилар. Алимбой Султонов шу хўжаликнинг моҳир механизаторларидан бири ҳисобланади. Техникага ихлос қўйиб, ғайрат билан ишлаган моҳир дала гвардиячиси мавсумда 235 тонна «оқ олтин» териб берди. Суратда: А. Султонов.

С. Авазмуротов фотоси.

ЯНГИЛИК ШАРОФАТИ

Бизнинг ерларимиз Амударё қирғоқларига туташган. Пахта ва бошқа экинлардан муттасил юқори ҳосил етиштириб келмоқдамиз. Бу — энг аввало, деҳқончиликда илғор агротехникани, прогрессив технологияни дадиллик билан қўлланиши шарофатидир.

Бу йил 1756 гектар ерда пахта етиштириб, ҳозиргача ҳар гектар майдондан қарийб 43 центнердан ҳосил олдик, ялпи хирмон 7500 тоннадан ошди. Ленин ордени кавалери Аллом Маткаримов, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати Гуломмат Ҳайтимматов бошлиқ 60 центнерчи бригадалар ҳосилдорликни 55 центнерга етказишди. Ҳар бир бригаданинг ер майдони 170 гектар. Техника воситаларидан самарали фойдаланиш, ерларни капитал планировка қилиш, ирригация-мелиорация шохобчаларини тартибга солишда бригадаларнинг йирик бўлиши катта аҳамиятга эга.

Яна бир муҳим агротехника тадбири ҳақида тўхталиб ўтмоқчиман. Бу алмашлаб экиш соҳасидаги янгиликдир. Пахта-беда алмашлаб экишнинг афзаллиги ҳаммага маълум. Биз ерларимизда пахта-шоли алмашлаб экишни амалга оширдик. Ҳалиги 60 центнерчи бригадаларимиз илгари шоли экилиб келган далаларда пахта етиштирдилар. Қуронбой Собиров бошлиқ бригада шолипоялар ўрнида пахта етиштириб, ҳосилдорликни 60 центнерга етказди. Энг муҳими шуки, пахта-шоли алмашлаб экилган ерларда ғўзанинг вилт касаллиги мутлақо учрамаётир. Ер ости сувлари кўтарилиб, боғ ва экинларга зарар етказмаслиги учун шолини аҳоли пунктларидан узоқ зонада экиш, алмашлаб экиш схемасида ер-сув ва маҳаллий шароитни ҳисобга олиш керак, албатта.

Шу факт қувончлики, пахтакорларимиз каби шоликорларимиз ҳам ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йилини яхши кўрсаткичлар билан якунламоқдалар. 1050 гектар майдондан 7350 тонна «қирмизи дон» йиғиб олинди, ҳосилдорлик 70 центнерни ташкил этди. Давлатга пландаги 5 минг тонна ўрнига 5450 тонна шоли сотилди. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Пак Николай бошлиқ бригада 110 гектар ернинг ҳар гектаридан 76,4 центнердан ҳосил олди, унинг мусобақадоши Рустам Аҳмедов бошлиқ бригада хирмони ҳам баракали бўлди.

Экинларни парвариш қилиш, озиқлантириш ва суғоришда агротехника талабларига қатъий риоя қилганлигимиз мўл ҳосил етиштиришда муҳим омиллардан бири бўлди. Айниқса минерал ва органик ўғит беришда тупроқ картограммасига қараб иш тутдик. Бегона ўтларни йўқотишда гербицидлардан самарали фойдаланилди. Келаси йил ғўза зараркунандаларига қарши курашнинг биологик усулига тўла ўтиш кўзда тутилмоқда. Шу кунларда йиғим-теримни тугаллаб, кузги-қишки ишларни жадал олиб боряпмиз.

Ли СТЕПАН,
Гурлан районидаги «Коммунизм» колхозининг бош агрономи.

60 ЦЕНТНЕР ТАЙЁР!

Биз — 60 центнерчиларимиз. Юздан ортиқ бригада бу ватанпарварлик ташаббусига қўшилиб, майдонда беллашишга азму қарор қилган эди. Мажбурият олиш у қадар қийин эмас, гап — ваъдага вафо қилишда. Ахир, ҳар гектар ердан 60 центнердан хирмон кўтариш ҳазилакам ишми!

Мана, сарҳисоб вақти келди. Биз. 60 центнерчилар ҳам юксак аҳдимизни қандай уддалаганимиз ҳақида ҳисоб беришимиз керак. Зўр мамнуният билан шуни маълум қиламизки: бригадамиз 100 гектар майдондан 600 тонна «оқ олтин» йиғиб олиб, 60 центнерлик маррани эгаллади. Ҳосилнинг 95 проценти машиналар билан териб олинди.

Биз билан мусобақадош, СССР Давлат мукофоти лауреати Ҳожи Саидов бошлиқ бригада ҳам юксак марра эгалланганлиги ҳақида рапорт берди. 60 центнерчилик ташаббусига қўшилган бригадаларнинг кўпчилиги ўз устларига олган катта мажбуриятни шараф билан адо этганликларини эшитиб, ғоят хурсанд бўлдик. Қўшни Ҳазораспда Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари Салой Худойқулиев ва Матёқуб Матназаров бошлиқ бригадалар биз билан елкама-елка юксак довон ошдилар.

Эришилган ютуқларни мустаҳкамлаш, рекорд ҳосил байроғини қўлда сақлаш бизга янги масъулият юклашини, янада самаралироқ ишлашимиз кераклигини яхши тушунамиз. Айни кунларда келгуси йил мўл ҳосили учун ҳозирдан мустаҳкам пойдевор яратиш учун қизғин кураш олиб бормоқдамиз.

Зариф ҚУРБОНОВ,
Боғот районидаги Нариманов номли колхозининг комплекс механизациялашган бригадаси бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

ҲИССА

Шаҳарлик ишчи-хизматчилар, студентлар ва ўқувчилар областимиз «оқ олтин» хирмонига баракали ҳисса қўшдилар. Ҳашарчиларнинг олтин қўллари билан терилган дурдона 20 минг тоннага етибди.

Билим юртимизда таълим олаётган талабалар Боғот райони далаларида пахтакорлар билан елкама-елка меҳнат қилиб, 200 тоннага яқин «оқ олтин» териб топширдилар. Т. Курбонова, О. Ҳайитова, А. Отахонова каби талабалар кўпмингкилограммчилик ҳаракатига қўшилиб теримда жонбозлик кўрсатишди. Менинг терган пахтам уч минг килограммдан ошди. Биз пахтакорлар ғалабасига ҳисса қўшганлигимиз билан фахрланамиз.

Г. МАТМУРОДОВА,
Урганч педагогика билим юрти талабаси.

ЕТАКЧИ КУЧ

Бошланғич партия ташкилотлари томонидан терим-транспорт отрядларида тузилган муваққат партия группалари бевосита пахта далаларида катта ташкилотчилик ва сиёсий-тарбиявий ишларни олиб бориб, социалистик мусобақага етакчилик қилдилар, йиғим-теримда ишлаётган азаматларни жасорат кўрсатишга отлантирдилар. Колхозимизда учта терим-транспорт отряди тузилиб, уларнинг ҳар бирида муваққат партия группаси иш олиб борди. Коммунистлар теримда шахсий ўрнак кўрсатиш билан бирга, оммавий-сиёсий ишларни кучайтиришда жўшқин фаолият кўрсатдилар.

Группамизга уюшган коммунистлар механизаторлар мусобақасида доимо олдинда боришди. Зариф Йўлдошев, Обод Собиров ўртоқлар 250 тоннадан пахта териб, ўз мажбуриятларини ҳаммадан олдин бажардилар. Роҳатой Эгамова машина теримида юқори унумдорликка эришиш билан бирга, жанговар варақалар ва «Чақмоқ»нинг мазмундор, таъсирчан чиқишини таъминлади. Аҳмад Ёқубов, Абдулла Отажонов ва Омон Жуманиёзовларнинг ҳар бири машина бункерларидан 200—250 тоннадан «оқ олтин» тўкдилар. Бу оловқалб коммунистлар сиёсий ахборотчи, агитатор сифатида механизаторлар ўртасида ҳурмат ва обрў қозонишди. Коммунистларнинг ишлаб чиқаришда етакчи ва авангард куч эканлиги йиғим-теримнинг долзарб кунларида яққол намоён бўлди.

Колхозимиз пахтакорлари ҳар гектар майдондан қарийб 43 центнердан, П. Бектурдиев, Қ. Сафоев, С. Отабоев бошлиқ бригадалар 45—50 центнердан хирмон кўтаришди. Ҳосилнинг 65 процентдан кўпроғи машиналар билан терилди. Йиғим-теримни механизациялашда коммунистлар байроқдор бўлаётганлиги билан фахрланамиз.

Жуманиёз КАРИМОВ,
Қўшкўпир районидаги «Ленинград» колхози 1-терим-транспорт отрядининг муваққат партия группаси раҳбари.

ВЦСПС ПРЕЗИДИУМИДА

ОЛҒА БОРИШ, КЎПРОҚ НАТИЖАЛАРГА ЭРИШИШ КЕРАК

Совет касаба союзлари, мамлакатимизнинг барча меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг 1981 йил ноябрь Пленуми, СССР Олий Советининг сессиясининг якунларини қизғин маъқулламоқдалар, уни ҳаракат учун жанговар программа деб қабул қилмоқдалар. ВЦСПС Президиумининг 8 декабрда бўлиб ўтган мажлиси иштирокчилари шу ҳақда гапирдилар.

КПСС Марказий Комитети Пленумининг қарорларини, ўртоқ Л. И. Брежневнинг Пленумда сўзлаган нутқида берилган йўл-йўриқларни бажаришда, меҳнаткашларни 1981-1985 йилларда ва 1982 йилда СССРни иқтисодий ва социал ривожлантириш давлат планларини тўла ва ошириб бажариш учун сафарбар этишда касаба союзларининг вазифалари муҳокама қилинмоқда.

Мажлисда социалистик мусобақа хўжалик-сиёсий вазифаларни бажаришда касаба союзлари иштирокининг асосий методи, ишлаб чиқаришни юксалтиришнинг қудратли воситаси бўлиб келганлиги таъкидланди. Кўпгина меҳнат коллективлари шу асосда юксак натижаларга эришдилар. Мамлакатда касаба союзларининг XVII съездини 1982 йилда биринчи квартал планини муддатидан илгари тўла бажариш билан нишонлашни таклиф этган илғор коллективларнинг ташаббуси кенг ёйилди.

Мажлис иштирокчилари меҳнат шароитини яхшилаш масалаларига катта эътибор бердилар.

ВЦСПС президиуми касаба союзлари Советларига ва комитетларига хўжалик органлари билан биргаликда меҳнаткашлар коллективларида ташкилотчилик ва тарбиявий ишларни 1982 йилда муқобил планларни ва социалистик мажбуриятларни тайёрлаш ҳамда қабул қилишга, шу йилнинг план топшириқларини муваффақиятли бажаришга ва ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йилида мамлакат халқ хўжалигининг барқарор ва бир меъёрда ишлашини таъминлаш учун шарт-шароитлар яратишга қаратиш вазифасини юклади.

Мажлисда ВЦСПС Раиси А. И. Шибаев нутқ сўзлади.

(ТАСС).

САНЪАТ ВА МЕҲНАТ ИТТИФОҚИ БАЙРАМИ

Санъат мухлисларига яхши маълумки, Тошкентда Москванинг машҳур «Прометей» цирк спектакли қарийб бир ой давомида муваффақиятли намойиш этилди. Таниқли совет санъаткори, СССР халқ артисти, СССР Давлат мукофоти лауреати В. Волжанский раҳбарлигида яратилган бу оригинал асар ўзбекистонлик театр мухлисларида катта таассурот қолдирди. Эзгу ғояларни тараннум этган, ижрочиликнинг энг яхши намунаси бўлиб эътироф этилган бу спектакль ҳозирги замон совет цирк санъатининг ажойиб, намунасидир.

Тошкентдаги гастролларини муваффақиятли тугатган пойтахтимиз меҳмонлари куни кеча Тошкент ва Сирдарё областлари ишчилари ҳамда пахтакорлари учун махсус бепул программа кўрсатдилар. Залга ташриф буюрганлар орасида республикамизнинг таниқли маданият арбоблари ҳам бор эди. Спектакль тугагандан кейинги хайрлашув сўзлари, миннатдорчилик туйғулари ўзига хос байрамга айланиб кетди. Меҳмонларни республикамиз маданият ходимлари номидан табриклаган СССР халқ артисти Наби Раҳимов «Прометей» гастроли Ўзбекистон маданий ҳаётида катта воқеа бўлганлигини алоҳида таъкидлади. Сизларнинг гастролингиз, деди у, санъаткорларимиз ўртасидаги ўзаро ижодий алоқаларни янада мустаҳкамлаши, халқлар дўстлигига хизмат қилиши билан қимматлидир.

«Прометей» цирк спектаклида ўзига хос репертуари, ижрочилиги билан ажралиб турадиган актриса Ирина Асмус бундай деди:

— Аввало бизни ниҳоятда илиқ, меҳрибонлик билан кутиб олган ўзбекистонлик оға-иниларимизга чексиз миннатдорчилигимизни изҳор этамиз. Бу ерда бўлиб ўтган гастролимиз ҳеч қачон ёдимиздан чиқмайди. Спектаклларимизга ташриф буюрганларнинг барчаси — у ишчими, маданият ходимими, пахтакорми, студентми, бундан қатъи назар — санъатни яхши тушунишади. Бундай муносабат, қизиқиш, албатта, санъаткорга илҳом бағишлайди. Шу боисдан ижрочилигимиз спектаклдан спектаклга ўсиб борди. Бунинг учун қардошларимизга раҳмат. Биз Тошкентда бўлган кунларда Ўзбекистон пахтакорлари буюк ғалабани қўлга киритдилар. Ана шундай қаҳрамонлар қаҳрамонлик гаштини суриб турганларида улар билан ҳамнафас бўлганимиздан бахтиёрмиз. Ўзбекистонга келгусида ҳам фақат ва фақат янги программа билан келишни мақсад қилиб қўйдик. Гастролимиз ўзбекистонлик дўстларимиз билан бўлган қардошлигимизни, ҳамкасбларимиз билан бўлган ўзаро ижодий алоқаларимизни янада мустаҳкамлаган экан, биз унга фақат миннатдорчилик билдирамиз. Раҳмат гастроль! Офарин, ўзбекистонлик қаҳрамонлар!

Москвалик санъаткорларни пахтакор Жонар Ёқубова, ишчилар — Гулчеҳра Юнусова, Муқаддас Одиловалар табриклашди.

Машҳур «Прометей» цирк спектаклининг Тошкент ва Сирдарё меҳнаткашлари учун махсус кўрсатилиши ҳақиқий дўстлик ва қардошлик рамзидир.

СУРАТЛАРДА: 1. «Прометей» цирк спектакли кўрсатилгандан сўнгги митингдан бир лавҳа. 2. Пойтахтимиз меҳмонлари Тошкент ва Сирдарё меҳнаткашлари учун махсус тайёрлаган программасидан бир кўриниш.

С. Коган фотоси.

АХБОРОТ

ЎРТА ОСИЁДА ИККИНЧИ

Наманган шаҳрининг Совет районида 41 минг томошабинга мўлжалланиб қурилган стадион катталиги жиҳатидан Ўрта Осиёда иккинчи ҳисобланади. Стадионда Венгрияда тайёрланган электр таблони монтаж қилиш тугалланди. Унда «Наманганводстрой» трестига қарашли 5-механизациялашган кўчма колоннанинг Тўлан Мирзаалиев бошлиқ монтажчилар бригадаси аъзолари жонбозлик кўрсатиб ишладилар. Шунингдек, таблони ўрнатиш ва созлашда Тошкент марказий «Пахтакор» стадионининг бош инженери Н. Шалагинов бошчилигидаги монтажчилар ҳам яқиндан кўмаклашди.

А. НИЁЗОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ШИФОБАХШ СУВЛАР

«Тошкент» ва «Сариоғоч» минерал сувлари шифобахшлиги билан Иттифоқимизга машҳур. Бу ҳар иккала минерал сувдан фойдаланиш йўлларини шу вақтгача Қозоғистон мутахассислари мустақил равишда олиб борган эди. Эндиликда «Казгидрогеология» бирлашмаси мутахассислари Тошкент давлат университети олимлари ва «Узбекгидрогеология» инженерлари билан ҳамкорликда Тошкент суви ҳавзасининг математик модели устида иш олиб боряптилар.

Икки қардош республика олимларининг минерал сувлардан фойдаланиш юзасидан ҳамкорликда олиб борган илмий ишлари СССР Министрлар Совети ҳузуридаги фойдали қазилмалар давлат комиссияси томонидан кўрикдан ўтказилади.

А. МАРАЛБОЕВ.

ОБИДАЛАР ТИКЛАНМОҚДА

Навоий районида қадимий обидаларни қайта тиклаш, таъмирлаш ишлари жамоатчилик асосида жадал суръатда олиб борилмоқда. XI-XII аср тарихий обидаси бўлган Мирсаид Баҳром мақбараси қайта тикланди ва унинг атрофи кўкаламзорлаштирилди. Ҳозир Қосим Шайх ёдгорлигини таъмирлаш бошланди.

Ҳ. АБДУЛЛАЕВ.

КИЧКИНТОЙЛАР МАМНУН

Каттақўрғон район маркази Пайшанба посёлкасида замонавий типда қурилган 80 ўринли болалар касалхонаси ишга туширилди. Уни шаҳардаги 16-қурилиш трестига қарашли 48-механизациялашган кўчма колонна қурувчилари бунёд этдилар. Барча қулайликларга эга бўлган уч қаватли бинонинг биринчи қаватида 200 беморга хизмат кўрсатадиган поликлиника, иккинчи ва учинчи қаватларида эса болалар касалхонаси жойлашди.

А. АШУРОВ.

ЎЗБЕК ТИЛИНИНГ ИЗОҲЛИ ЛУҒАТИ ҲАҚИДА ЎЙЛАР

ДУРДОНА МАЖМУА

Ўзбек тили изоҳли луғатининг чоп этилиши маданий ҳаётимизда жуда катта воқеа бўлди. Ўзбекистон ССР Фанлар академияси А. С. Пушкин номидаги тил ва адабиёт институти ходимлари томонидан тузилган ушбу луғат ўзбек тилшунослигида кўп йиллар давомида қилинган узоқ меҳнат самарасидир. Луғат икки томдан иборат. Унинг умумий ҳажми 250 босма қоғоздан ошиқ. «Ўзбек тилининг изоҳли луғати» ўз она тилини севган ҳар бир киши учун битмас-туганмас билим манбаи, бебаҳо қўлланма вазифасини ўтайди.

Изоҳли луғат тузиш ниҳоятда сермашаққат ва мураккаб иш. У тузувчилардан кўп вақт, сабр-тоқат, қунт талаб қилиши шубҳасиз. Аввало, ҳар бир сўзнинг нутқдаги маъноларини аниқлаш луғатчилардан кенг назарий билим талаб этади. Қолаверса, ҳар бир сўз учун тузилган минглаб карточкаларни таққослаш, ундаги лексик маъноларни группалаш, бу маъноларнинг қай бири қандай пайдо бўлганлигини аниқлаш ва шунга кўра сўзга изоҳ бериш, ҳар бир маънонинг мақола таркибидаги ўрнини белгилаш лозим бўлади.

Маълум бўлишича, голланд тилининг изоҳли луғатини 25 йилда тузиш мўлжаллангани ҳолда, бу иш 90 йилга чўзилган экан. Ўзбек тилининг изоҳли луғатини тузиш таниқли тилшунос олим З. Маъруфов раҳбарлигидаги коллективга, шунингдек институтда ишловчи тажрибали луғатчиларга насиб этди. 60 минг сўз ва иборани ўз ичига олган бу улкан асар сўзларни қамраб олиши нуқтаи назаридан шу кунга қадар ўзбек тилида тузилган ҳар қандай ҳажмдаги луғатлардан бойдир. Агар яхшироқ эътибор берилса, луғатга киритилган сўзлар миқдори 60 мингдан бир ярим-икки баробар кўп эканини сезиш қийин эмас. Гап шундаки, луғатчилик анъаналарига кўра шаклий бутунликка эга бўлган — компонентлари қўшиб ёзилган сўзларгина луғатда бош сўз сифатида берилади. Ўзбек тилининг мавжуд имло луғатига риоя қилиш талаби жуда кўп сўзларни ушбу қўлланмада бош сўз сифатида бериш имкониятини кескин чеклаб қўйган.

Кундалик турмушимизда учраб турадиган сўзлар билан бирга фан-техникага оид сўзлар, баъзан бадиий асар персонажларининг нутқига хос сўзлар, расм-русумга оид ёки этнографик тушунчалар, хилма-хил ном ва атамалар ҳам изоҳли луғатдан жой олган. Шунингдек, алфавит тартибида келтирилган сўзларнинг маънолари ва қўлланишдаги хусусиятларига, грамматик ва стилистик фарқларига алоҳида эътибор берилганки, бу ҳол ўзбек тилининг лексик қатламларини яққол кўрсатиш имкониятини яратган. Энг муҳими, ҳозирги ўзбек тилида қўлланадиган сўзларнинг этимологияси ҳақида маълумот берилганлигидир. Сўзларнинг лексик маънолари ҳам луғатда ўзининг тўла, лўнда ва ихчам изоҳини олган.

Луғатда биргина бош сўзининг 15 хил лексик маъноси ва 65 та турли бирикмалар тартиби келтирилган. Кўп маъноли сўзлар ҳам худди шу йўсинда, бутун тафсилоти билан берилган. Айниқса, таъкидланган маъноларни луғатхон тез уқиб олиши учун уларнинг ҳар бирига В. И. Ленин асарларидан, партия-давлат ҳужжатларидан, ўзбек совет адиблари асарларидан мисоллар келтирилгани айни муддао бўлган. Фразеологик бирикмаларнинг луғатда берилишини ҳам ижобий баҳолаш жоиз.

Ўзбек тилининг изоҳли луғатини халқимиз донишмандлиги дурдоналарининг мажмуаси ҳам дейиш тўғрироқ бўлар. Чунки китобхон ундан ўзбек халқининг ҳозирги турмуш тарзи, урф-одатлари, нутқ маданияти каби тафсилотларни билиб олади.

Айрим шевалар адабий тилнинг бойиб боришида асосий манба бўлиб хизмат қилмоқда. Шеваларда турли маъноларда қўлланилаётган қатор сўзлар адабий асарларда ҳам ишлатиладиган бўлиб қолди.

Машҳур испан лексикографи Казарес ҳар бир полисемантик сўз маъноларини очиб бериш битта монографияга тенг билим ва маҳорат талаб қилади, деб бежиз айтмаган. Полисемантик сўзларнинг маъноларини мукаммал очиб бериш ғоят мураккаб бўлганлиги учун луғатчилар сўзнинг энг муҳим ва маълум бўлган маъноларини кўрсатиш билангина чекланадилар. «Ўзбек тилининг изоҳли луғати»да эса фақат Қ ҳарфининг ўзида 18 та сўзнинг ўнтадан қирқтагача маънолари кўрсатилган.

Бу луғатда 60 мингдан ортиқ сўз изоҳланган бўлсада, уларнинг катта бир қисми амалдаги имло қоидаларига кўра компонентлари ажратиб ёзилганлиги учун бош сўз сифатида луғатда берилмаган. Чунончи, ҳар, ҳеч, бир каби сўзлар луғатда фақат учта мустақил сўз сифатида кўрсатилган, холос.

Шу зайл изоҳли луғатга киритилган сўзларнинг миқдори имлодаги қўшма сўзлар муаммоси туфайли кескин камайиб кетган. Бу масаланинг ҳал этилиши кейинги тузиладиган ўзбекча-русча луғат каби фундаментал асарларнинг сифати ва миқдорий нисбатига албатта таъсир кўрсатади.

Шуни алоҳида қайд қилиш керакки, тилимизда мавжуд бўлган жуда кўп сўзлар адабий тилда қўлланилмайди, бинобарин луғатлардан ҳам ўрин олмайди. Қўшма сўз сифатида имло қоидаси йўл қўймаган тақдирда, уни диалектал сўз сифатида киритиш зарур эди. Ўзбек халқининг ўз территорияси, маданияти, миллий адабий тили бор. Шу жумладан, шева тиллари ҳам халқникидир. Улардан адабий тилда муомалада бўлганларини ажратиб олиб, лексик бойлигимизга қўшилса мақсадга мувофиқ бўларди.

Бу луғат ҳақида қанчалик кўп гапирмайлик, ундаги мавжуд жузъий камчиликларни кўрсатиб танқид қилмайлик, барибир, у ўзбек тилининг биринчи бор яратилган изоҳли луғати бўлиб қолаверади. Агар ҳозиргиси унчалик тўлиқ бўлмаса, кейинги нашрларда тўлдирилади, мавжуд камчиликлар тузатилади.

Ф. АБДУЛЛАЕВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академияси А. С. Пушкин номидаги тил ва адабиёт институтининг катта илмий ходими, профессор.

И. СУЛТОНОВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси.

СПОРТ

БАҲСЛАР, МАРРАЛАР, ҒОЛИБЛАР

● СУЗИШ. Тошкентдаги сув спорти саройида В. Митрофанов хотираси соврини учун ўтказилган республика турнири якунланди. 300 спортчи уч кун мобайнида совриндорлик учун баҳслашди. Шахсий ҳисобда «Буревестник» кўнгилли спорт жамияти аъзоларидан Е. Сергеева, Н. Манакова, А. Ситаева, спартакчилардан М. Ларюхина билан О. Висотскаялар юқори натижа кўрсатдилар. Умумкоманда ҳисобида спартакчилар бош совринни қўлга киритишди. «Меҳнат» вакиллари билан навоийлик сузувчилар иккинчи ва учинчи ўринларни олишди.

● ШАХМАТ. Фрунзеда кучли шахматчилар ўртасида ўтказилаётган мамлакат чемпионати давом этмоқда. Ҳозирча 3 очко тўплаган тошкентлик Г. Аъзамовнинг тўққизинчи учрашуви ниҳоясига етмай, кечиктирилди. Львовлик О. Романишин 5,5 очко билан пешқадамлик қилмоқда.

● ФУТБОЛ. Тошкентда «Ҳосил байрами» соврини учун ўтказилаётган ёшларнинг Бутуниттифоқ турнири командаларнинг яна биттадан учрашувларидан кейин якунланади. Республика терма командаси футболчилари учрашувларни мағлубиятсиз ўтказмоқдалар. Вакилларимиз тўртинчи учрашувни қозоғистонлик футболчилар билан ўтказиб [1:0], жами очколарини 8 тага етказишди. Кеча турнир иштирокчилари дам олдилар.

ЕЖКОВ Борис Андреевич

1942 йилдан КПСС аъзоси, ипакчилик соҳасида йирик мутахассис ва ташкилотчи, СССР Давлат мукофотининг лауреати, республикада хизмат кўрсатган агроном Борис Андреевич Ежков 9 декабрь куни оғир касалликдан сўнг вафот этди.

Б. А Ежков 1909 йилда Самарқанд шаҳрида хизматчи оиласида туғилди ва ўз меҳнат фаолиятини шу ерда 1928 йилдан бошлади. 1928 йилдан 1931 йилгача у Самарқанд пилла заводида кичик агроном бўлиб ишлади. 1931 йилдан 1933 йилгача пилла заводининг бош инженери, 1934 йилдан 1941 йилгача эса Бухоро ва Фарғона пилла заводларининг директори бўлди. 1941—1944 йилларда «Узбекшелктрест» бошқарувчиси, урушдан сўнгги даврда эса, 1971 йилда пенсияга чиққунга қадар ипакчилик соҳасида масъул вазифаларда ишлади.

Унинг бевосита ва актив иштирокида ипак қуртини боқишнинг прогрессив тезкор методи ишлаб чиқилди ва ишлаб чиқаришга жорий қилинди, тутчиликни ривожлантириш ва унинг самарадорлигини ошириш бўйича тавсиялар киритилди. Ипакчиликда наслчилик ишларини яхшилаш, пилла ишлаб чиқаришида янги технологияни жорий қилиш ва пиллани тозалашга кўп куч ва меҳнат сарф қилинди.

Б. А. Ежков ёш мутахассисларни тарбиялашда кўп ишлар қилди.

Б. А. Ежков кўп йиллик, бенуқсон иши, мамлакат пиллачилиги ривожига қўшган катта ҳиссаси учун уч марта Меҳнат Қизил Байроқ ордени, икки марта «Ҳурмат Белгиси» ордени, Ўзбекистон ССР Олий Советн Президиумининг Фахрий ёрлиқлари билан мукофотланган, унга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган агроном» фахрий унвони берилган, 1981 йилда эса у СССР Давлат мукофотининг лауреати унвонига сазовор бўлди.

Ипакчиликни ривожлантиришга қўшган ҳиссаси, кишиларга бўлган ғамхўрлиги билан Борис Андреевич ўртоқлари ва республика барча пиллакашларининг ҳурмат-эътиборини қозонди.

Борис Андреевич Ежковнинг ёрқин хотираси республика пиллакашлари, унинг яқинлари ва дўстлари, у билан ишлаган ишчилар ва мутахассислар қалбида ҳамиша сақланиб қолади.

БИР ГРУППА ЎРТОҚЛАРИ.

Редактор ўринбосари
Б. ЮСУПОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

СССР ИЧКИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИНИНГ ТОШКЕНТ ВА РЯЗАНЬ ОЛИЙ МАКТАБЛАРИГА; ВЛАДИМИР УФА ВА ЧИМКЕНТ ЎРТА МАКТАБЛАРИГА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ

ЎҚИШ МУДДАТИ — олий мактабларда — 4 йил; ўрта мактабларда — 2 йил.

Олий мактабларга кирувчилар қуйидаги фанлардан кириш имтиҳонларини топширадилар: РУС ТИЛИ (ёзма—иншо ёки баён), СССР ТАРИХИ (оғзаки), РУС ТИЛИ ВА АДАБИЁТИ (оғзаки), ЧЕТ ТИЛИ (оғзаки).

Ўрта мактабларга кирувчилар 2 та имтиҳон топширадилар: РУС ТИЛИ (ёзма), СССР ТАРИХИ (оғзаки).

ИЧКИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИ МАКТАБЛАРИГА СОВЕТ АРМИЯСИ САФЛАРИДА ҲАРБИЙ ХИЗМАТ МУДДАТИНИ ЎТАГАН, 30 ЁШДАН КАТТА БЎЛМАГАН ЭРКАКЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИЛАР.

Мактабни битирганларидан кейин уларга ички хизмат лейтенанти унвони ва юрист диплом берилади.

Мактабларга кириш учун қуйидаги ҳужжатлар зарур бўлади: ўрта маълумоти тўғрисида аттестат (асли), ишлаб чиқариш ёки хизмат характеристикаси, меҳнат дафтарчаси, туғилганлик тўғрисида гувоҳномаларнинг нусхалари; ҳарбий билет.

Маълумотлар олиш учун ушбу адресга мурожаат этилсин: Тошкент шаҳри —ГСП, Куйбишев шоссеси, 25 уй, 249-хона, Кадрлар бўлими (12, 26, 52, 68 экспресс, 133-автобусларнинг «Ўзбекистон қоғоз комбинати» бекати).

ЧОРВАЧИЛИК ВА ПАРРАНДАЧИЛИК КОМПЛЕКС ВА ФЕРМАЛАРИДА ЁНҒИННИ ОЛДИНИ ОЛИШ ҚОИДАЛАРИ ТЎҒРИСИДА

ЭСЛАТМА

ҲУРМАТЛИ ЧОРВАДОР ЎРТОҚЛАР!

СИЗЛАРДАН ЁНҒИН ХАВФИНИНГ ОЛДИНИ ОЛИШНИНГ ҚУЙИДАГИ ҚОИДАЛАРИГА РИОЯ ҚИЛИШИНГИЗНИ ИЛТИМОС ҚИЛАМИЗ:

— иситиш генераторларини, сув иситиш воситаларини, брудерлар ва печларни ишга яроқлилигини доимо текшириб туринг;
— суюқ ёнилғида ишлайдиган агрегатлардан фойдаланишда резина най ўтказгичлардан фойдаланманг;
— ишлаб турган иситиш генераторларини назоратсиз қолдирманг;
— вақтинчалик ва носоз электр симларидан фойдаланманг;
— чорвачилик ва паррандачилик фермаларида папирос чекманг ва очиқ ўтдан ёритиш учун фойдаланманг;
— комплекс ва фермаларни кечаю кундуз қўриқлашни ташкил этинг;
— ёнғин ўчириш асбоблари учун ўрнатилган шчитларни челак, белкурак, болта ва махсус ўчиргичлар билан жиҳозланг ва сув тўлдирилган бочка, кум тўлдирилган яшиклар билан таъминланг ва шчит ёнига аҳолини ёнғин чиққани ҳақида хабардор қилиш учун овозли сигнал воситаларини осиб қўйинг;
— ишчи ва хизматчилар сафидан ёнғинга қарши кураш ишларини олиб борувчи кўнгилли ўт ўчириш дружиналарини ташкил қилинг;
— ёнғин чиққан тақдирда уни ўчириш командасига зудлик билан хабар қилинг, ёнғинни бор воситалар ёрдамида ўчириш тадбирларини кўринг.

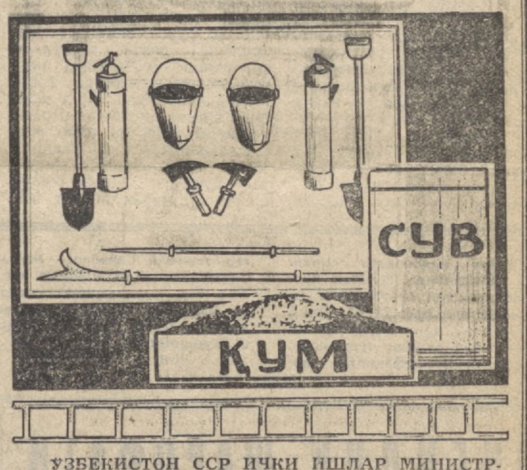

ЎЗБЕКИСТОН ССР ИЧКИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИНИНГ ЁНҒИНДАН МУҲОФАЗА ҚИЛИШ БОШҚАРМАСИ.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКА ЁНҒИНГА ҚАРШИ КУРАШ КЎНГИЛЛИ ЖАМИЯТИ!

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 10/XII да Гурунг (премьера), 11/XII да Келинлар қўзғолони.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 10/XII да Хизматингизга тайёрмиз, 11/XII да Кулги кечаси, 12/XIIда Дилафрузга тўрт ошиқ (15.00), Тошкентнинг нозанин маликаси.

●

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА
11, 12, 13, 18 декабрь соат 14, 17, 20.00да;
14, 15, 16,17 декабрда соат 17, ва 20.00да
Стас НАМИН раҳбарлигидаги
«ГУЛЛАР» РОК ГРУППАСИНИНГ
КАТТА КОНЦЕРТИ
«ИНГУРИ» ВА «МАРИ» ВОКАЛЬ-ЧОЛҒУ АНСАМБЛЛАРИ ИШТИРОК ЭТАДИЛАР

Билетлар марказий «ЮБИЛЕЙ» спорт зали ва Свердлов номли концерт зали кассаларида ҳар куни соат 10 дан 20.00 гача сотилади.

Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинмоқда.

Справкалар олиш учун телефонлар: 46-03-12, 46-07-53.

Марказий «ЮБИЛЕЙ» спорт зали атрофида транспортлар кўпайтирилади ҳамда автомашиналар учун тўхташ жойи ташкил этилган.

Давлат ветеринария тармоқлари, совхозлар, колхозлар, илмий-тадқиқот институтлари, чорвачилик комплекслари, паррандачилик фабрикалари, агрохимлабораториялар ва Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги бошқа ташкилотлари ҳамда бошқа идоралар ёрдамчи хўжаликларининг раҳбарлари

ДИҚҚАТИГА!

«УЗГЛАВЗООВЕТСНАБ»
1983 йил учун агрозооветеринария товарларига

ЗАЯВКАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛА БОШЛАДИ

Заявкалар истеъмолчилар область бошқармаси томонидан «ЗООВЕТСНАБ»нинг районлараро бўлимларига ва территориялар бўйича ветеринария аптекаларига берилади.

Заявкалар ташкилотлардан 1982 йилнинг 10 январигача қабул қилинади.

Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат саноати министрлиги коллегияси ва коллективи ҳамда Ўрта Осиё озиқ-овқат саноати илмий-тадқиқот ва лойиҳа-конструкторлик институти коллективи институт директори А. А. Хўжаевга онаси

Мукамбархон ЭШОНХЎЖАЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Ҳамма нарсадан азиз. Киноэпопея. 3-фильм. 11.05 —Горнчилар, қаердасиз! 11.50 —Концерт. 12.30 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильм. 15.50 — В. Гиляровский асарлари саҳифаларида. 16.45 — Концерт. 17.10 —Шахмат мактаби. 17.40 — Ҳужжатли фильм. 18.10 — Қўл тўпи бўйича халқаро турнир. СССР — Югославия. 18.40 — Миллионлар ленинча университети. 19.15 — Дунё воқеалари 19.30 — Фан оламида. 20.00— Концерт. 20.30 — Ҳамма нарсадан азиз. Киноэпопея 4-фильм. 21.30— Время. 22.05 — Фигурали учиш бўйича халқаро мусобақалар. 22.45 — Дунё воқеалари. 23.00 — Концерт.

МОСКВА-IV. 9.00 — Время. 9.45 — Ҳужжатли фильм. 10.05 ва 14.55 — Ота-оналар, Сизлар учун. 10.35 ва 11.35 — Н. В. Гоголь. Ревизор. 11.05 — Жамиятшунослик 12.05 ва 17.30— Испанча сўзлашинг. 12.35 ва 13.40 — Зоология. 13.00 —Н. А. Некрасов шеърлари. 14.05 — Любовь Яровая. 15.25 — Уйланиш. Бадиий фильм. 17.05 — Ҳужжатли фильм. 19.30 — Сиз бунга қодирсиз. 20.25 — Қишлоқ янгиликлари. 21.15 —Хайрли тун, кичкинтойлар. 21.30 — Время. 22.05 — Шаҳрим юлдузи. Бадиий фильм. 23.40 — Концерт.

ТОШКЕНТ-I. 11.30 — Болалар учун фильм. 12.30 —Фонарик. 13.00 — Замондас. 13.50 — Афсус-надомат. Бадиий фильм. 1-серия. 18.05 — Болалар учун фильм. 18.20 — Ёшлик. 18.50 — Фан уфқлари. 19.20 — Ҳаёт мактаби. Л. И. Брежневнинг «Эсдаликлар» китоби ҳақида. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Шеърият билан учрашув. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Турмуш ва маданият. 22.30 — Афсус-надомат. Бадиий фильм. 2-серия.

ТОШКЕНТ-II. 18.10 — Ўзбектелефильм: изланишлар ва муаммолар. 19.00 — Назарий механика. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Инглиз тили. 20.50 — Йўлда. Бадиий фильм. 21.30 — Москва-IV.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Халқ талантларининг концерти. 9.35 — Эстрада концерти. 12.10 — Ўзбекистон ишчиси. 14.00 — Дончиликни ривожлантириш резервлари. 18.15 — Ёшлик. 19.25 — З. Обидов ижросида дутор тароналари. 21.00 — Инсон ҳуқуқлари куни. 21.10 — Сатрларда давр нафаси. 21.30 — Чорвадорлар учун концерт. 22.30— Лирик музикали программа. 23.15 — Дам олиш концерти.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700000, Тошкент — П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04; редактор ўринбосарлари — 33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05; масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05; секретариат — 33-72-83, 32-53-06, 32-54-11; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19; марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70; коммунистик тарбия — 32-54-29; халқаро ҳаёт — 32-54-14; саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09; қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-18; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24; ахборот ва спорт — 32-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27; хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 33-35-53, 32-54-13; иллюстрация — 32-57-22, стенографистка — 33-73-43; 32-54-05; жамоатчилик қабулхонаси — 32-54-16; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 6-48-35; Сирдарё — 2-05-27; Сурхондарё — 3-92-36; Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84; Наманган — 6-70-78; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 2-31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94; Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р. 02397. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. Б. —285. 2